

Studiedienst van de Vlaamse Regering

Jaarverslag 2014

Studiedienst van de Vlaamse Regering

Jaarverslag 2014

Ter attentie van

Minister-president van de Vlaamse Regering

Maart 2015

INHOUD

INLEIDING.....	6
REALISATIE VAN HET ACTIEPLAN 2014.....	7
1. Betrouwbare analyse- en monitoringinstrumenten en beleidsgerichte studies	7
1.1. Geïntegreerd en toekomstgericht onderzoek uitvoeren ter ondersteuning van strategische beleidskeuzen.....	7
1.1.1. Studies op initiatief van SVR.....	7
1.1.2. Projecties.....	10
1.1.3. Samenwerking met externe onderzoeksprogramma's	11
1.2. Periodiek volgen van omgevingselementen en effecten van het overheidsbeleid	13
1.2.1. VRIND.....	13
1.2.2. Horizontale en transversale beleidsmonitoren	13
2. Coördinatie van Vlaamse openbare statistiek	15
2.1. Optimaal gebruik van bestaande databanken bevorderen en primaire dataverzameling organiseren.....	15
2.1.1. Surveyonderzoek	16
2.2. Samenwerking met federale instanties voor meer regionale data.....	17
2.2.1. Samenwerking met NBB.....	17
2.2.2. Samenwerking met federaal Planbureau.....	17
2.2.3. Samenwerking met ADS en INR: interfederalisering.....	18
2.3. Kennis en middelen met betrekking tot dataverzameling op Vlaams niveau bundelen in het kader van horizontale projecten	19
2.3.1. Cijferboek Vlaamse Rand	19
2.3.2. Regionale satellietrekeningen toerisme.....	19
2.3.3. Gemeentelijke profielschetsen	20
2.3.4. Stedenbeleid.....	21
2.3.5. Andere samenwerkingen.....	21

2.4. Coördinatie van de Vlaamse statistiekproductie verder structureel gestalte geven.....	22
2.4.1. Vlaams Platform Statistiek.....	22
2.4.2. Ondersteuning van kwaliteitsbeleid door Studiedienst.....	22
3. INTERNE WERKING	25
3.1. Proces- en risicomanagement: bedrijfscontinuïteitplanning op niveau van organisatie die afgestemd is op globale aanpak binnen Vlaamse administratie.....	25
3.2. Belanghebbendenmanagement: overleg met stakeholders naar aanleiding van concrete opdrachten.....	27
3.3. Monitoring: gebruik van MOD-rapporten en ministeriebrede informatiesystemen voor opvolging van managementprocessen	28
3.4. Organisatiestructuur: functionele indeling ter ondersteuning van opdrachten.....	29
3.5. Human resources management: voldoende aandacht voor talent, diversiteit en welzijn van personeel op de werkvloer	30
3.5.1. Personeel en organisatie.....	30
3.5.2. Diversiteitsbeleid.....	31
3.5.3. Opleiding en kennisdeling	32
3.5.4. Welzijn op het werk.....	33
3.6. Informatie en interne communicatie: onderhouden van regelmatig overleg met personeel en versterken van externe communicatie.....	34
3.7. Financieel management: opvolgen van boekhoudkundige verrichtingen via MOD-rapporten, voorbereiden van budgetcontrole 2014 en van ontwerpbegroting 2015	36
3.8. Facilitair management: algemene schoonmaak in SVR-lokalen combineren met archiveren van relevante documenten en opkuisen van overbodige documenten.....	36
3.9. Efficiënte werking.....	37
3.9.1. Variabele en aanstuurbare uitgaven van SVR verlagen tegenover niveau van de start van de legislatuur	37
3.9.2. Bijdrage aan algemeen efficiëntiebeheer van Vlaamse overheid door advisering en projectbegeleiding van andere diensten van VO.....	38
3.10. Maturiteit van de organisatie.....	38

4. MIDDELEN.....	40
4.1. Personeel.....	40
4.2. Budgettaire middelen	41
4.2.1. Totale budget.....	41
4.2.2. Beleidskredieten.....	41
4.2.3. Apparaatskredieten	42

Geïnformeerd beleid in beslissende tijden

INLEIDING

Het jaarverslag geeft een overzicht van de realisaties van de IVA Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR) tijdens het werkingsjaar 2014.

De beleidsnota 2009-2014 van het beleidsdomein DAR vormt het strategisch en beleidsmatig referentiekader. SVR gaf eveneens uitvoering aan de strategische beleidsplannen die door de Vlaamse Regering werden goedgekeurd en een ministeriebrede draagwijdte hebben zoals Vlaanderen in Actie en het Meerjarenprogramma Slagkrachtige Overheid.

Het operationele referentiekader is het ondernemingsplan van de IVA Studiedienst van de Vlaamse Regering. Dit plan werd door de minister-president goedgekeurd en was gebaseerd op de beheersovereenkomst die is afgesloten tussen de Vlaamse Regering, vertegenwoordigd door de minister-president enerzijds en de leidend ambtenaar van de Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR) anderzijds, voor de periode 2011 tot eind 2015.

De Studiedienst van de Vlaamse Regering voerde zijn opdrachten uit binnen de grenzen van de goedgekeurde middelen- en uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap, zowel wat de beleid- als de apparaatskredieten betreft.

Zowel de beheersovereenkomst als de beleidsbrief en het ondernemingsplan voor 2014 zijn rond twee strategische doelstellingen opgebouwd:

1. De Studiedienst ondersteunt het **geïnformeerde beleid** van de Vlaamse Regering door het continu aanbieden van kwaliteitsvolle analyse-instrumenten en beleidsondersteunende onderzoeks- en monitorrapporten die haar toelaten de gevolgen van externe ontwikkelingen in langer termijnperspectief, internationaal vergelijkend en in onderlinge samenhang in te schatten.
2. De Studiedienst stimuleert de productie en ontsluiting van kwaliteitsvolle Vlaamse **openbare statistieken** en optimaliseert het gebruik ervan zodat de Vlaamse Regering haar bevoegdheid op het gebied van openbare statistiek maximaal kan benutten en de eigen statistiekproductie efficiënt kan organiseren.

In het ondernemingsplan werden deze strategische doelstellingen vertaald in **operationele doelstellingen**. Daarnaast kwamen aspecten van **interne werking** en management aan bod die bijdragen tot een hogere maturiteit van de organisatie. Hierbij werd het stramien van de leidraad voor interne organisatiebeheersing gevolgd.

Ten slotte werden ook de **middelen** waarover SVR in 2014 kon beschikken, verbonden aan de opdrachten die werden aangekondigd.

REALISATIE VAN HET ACTIEPLAN 2014

1. Betrouwbare analyse- en monitoringinstrumenten en beleidsgerichte studies

Strategische doelstelling 1: de Vlaamse Regering beschikt continu over betrouwbare analyse- en monitoringinstrumenten en over beleidsgerichte studies die haar toelaten de gevolgen van externe ontwikkelingen op langere en kortere termijn, in samenhang, in te schatten.

1.1. Geïntegreerd en toekomstgericht onderzoek uitvoeren ter ondersteuning van strategische beleidskeuzen

Ter aanvulling van de domeinspecifieke onderzoeken die door de derde generatie steunpunten worden uitgevoerd, diept het onderzoeksprogramma van de Studiedienst van de Vlaamse Regering beleidsdomeinoverschrijdende thema's uit die relevant zijn voor de uitvoering van het algemene regeringsbeleid. Daarbij komen, zoals bepaald in het oprichtingsbesluit van deze IVA, in hoofdzaak demografische, macro-economische en sociaal-maatschappelijke thema's aan bod.

1.1.1. Studies op initiatief van SVR

In 2014 werd één **SVR-studie** gerealiseerd en is een tweede in voorbereiding.

- **Internationale migraties en migranten in Vlaanderen**

De inhoud van deze SVR-studie zag er als volgt uit:

Deel 1 : Migratie van en naar België en de bevolking voortgekomen uit migratie

Hoofdstuk 1. Internationale migratiestromen van en naar België en zijn gewesten.

Hoofdstuk 2. De bevolking voortgekomen uit de migratie. Andere definitie, andere kenmerken.

Deel 2 : Focusbijdragen

Hoofdstuk 3. Integratie op de Vlaamse arbeidsmarkt.

Hoofdstuk 4. Grenzenloos onderzoek: mobiliteit bij onderzoekers aan Vlaamse universiteiten.

Hoofdstuk 5. De bevolking ingeschreven in het wachtregister van asielzoekers.

Hoofdstuk 6. Inburgering in Vlaanderen en Brussel.

Deel 3 : Migraties in een internationale context

Hoofdstuk 7. De aanwezigheid van migranten in de wereld.

Deze studie is tot stand gekomen dankzij een cocreatie van SVR-medewerkers, experts uit de administratie Binnenlands Bestuur en het departement Werk en Sociale Economie alsook van de UGent.

De aanleiding voor deze studie was de viering van 50 jaar migratie van Turken en Marokkanen, ten gevolge van de ondertekening van de bilaterale akkoorden in 1964 voor rekrutering van arbeidskrachten (de toenmalige 'gastarbeiders') tussen België enerzijds, Turkije en Marokko anderzijds. Deze studie verstrekt tevens relevante informatie voor heel wat domeinen. Het geeft bovendien nieuwe inzichten voor een grondige herziening van de hypothesen van de bevolkingsprojecties op gemeentelijk niveau (zie verder).

De resultaten van deze studie werden op 25 september 2014 aan een ruim publiek voorgesteld tijdens een studienamiddag in Leuven. Via een paneldebat met stakeholders (administratie, middenveld, academici) werden de resultaten verder uitgediept en in een bredere context geplaatst.

- **Combinatie arbeid en gezin (in voorbereiding)**

De SVR-studie zal zich concentreren op de balans tussen arbeid en gezin vanuit het perspectief van de levensloop gaande van gezinnen met zeer jonge kinderen, over gezinnen met pubers/twens tot en met oudere gezinnen. In deze context wordt het concept 'arbeid' in zijn verschillende dimensies benaderd: betaalde arbeid maar ook zorg en ondersteuning (voor kleinkinderen, gehandicapte kinderen, chronisch zieken, ouderen,...) en vrijwilligerswerk (3-luik paid work, family work, volunteering work). De combinatieproblematiek kan hierbij verschillende vormen aannemen. Er zal worden ingezoomd op feitelijkheden (hoe loopt het in de praktijk) en op opinies/houdingen.

Databanken die voor de studie in aanmerking komen zijn onder meer SHARE (golf 4), de ESS 2012, de 'werkbaarheidsmonitor' van de Stichting Innovatie & Arbeid van de SERV, ISSP 2012, TOR 2013, het Administratief Socio-Demografisch Panel.

Deze studie is een cocreatie tussen SVR-medewerkers, onderzoekers aan de UA en de VUB, en medewerkers aan het HIG. De bijdragen waren eind 2014 klaar voor review.

De studie is relevant in het kader van het debat over (langer) werken en de behoefte aan ondersteuning van het gezin bij het combineren van verschillende rollen.

- **Webartikels & statistische berichten**

Naast de SVR-studies voorziet de beheersovereenkomst dat de Studiedienst op jaarbasis minstens acht **webartikels** schrijft. Een webartikel focust op een bepaald thema en benadert dit vanuit een bepaalde invalshoek. Het onderwerp moet beantwoorden aan criteria zoals maatschappelijke relevantie en beleidsactualiteit. Het thema wordt goedgekeurd door de directieraad en meegedeeld aan het kabinet.

In 2014 verschenen volgende titels:

1. Wie participeert niet? Deelname van personen met een functiebeperking aan verschillende domeinen van het maatschappelijke leven.
2. Burgerschap in Vlaanderen vergeleken: 2004-2012.
3. De Europese Unie gezien door de ogen van de burger.

4. De Vlaamse conjunctuur in mei 2014.
5. Particuliere uitgaven van Vlaamse en Waalse huishoudens (1999-2010): lichte groei, stabiele samenstelling en grotere ongelijkheid.
6. Regionale economische vooruitzichten 2014-2019.
7. Vlaamse in- en uitvoer van goederen en diensten volgens het ESR95.
8. Regionale inkomensrekeningen van de huishoudens.
9. Ruimtelijke spreiding van het ongehuwd samenwonen in Europa, België en het Vlaamse Gewest.
10. De Vlaamse conjunctuur in oktober 2014.
11. Wie participeert niet? Deelname van alleenstaanden en alleenstaande ouders aan verschillende domeinen van het maatschappelijke leven.
12. Gehuwd of ongehuwd samenwonen: verschillen in welbevinden?

SVR-webartikels worden enkel via de SVR-website verspreid na voorafgaandelijke mededeling aan het kabinet van de minister-president en andere betrokken kabinetten en administraties.

In 2014 werd naar aanleiding van de evaluatie van de publicatiestrategie van SVR een nieuw concept uitgewerkt, met name 'statistische berichten'. Een **statistisch bericht** heeft tot doel het primaire datamateriaal van SVR goed te ontsluiten en originele bewerkingen op secundaire bronnen beter bekend te maken. Dit nieuwe initiatief wil de toekomstige functie als regionale statistische autoriteit in het daglicht zetten.

Het statistisch bericht is beschrijvend en gericht op resultaten met focus op Vlaanderen. Het voorstel (korte beschrijving van opzet, bron) wordt voorafgaandelijk voorgelegd aan een redactieraad en goedgekeurd door de programmacoördinator onderzoek. De weerhouden thema's worden per trimester vooraf meegedeeld aan het kabinet met de vermoedelijke publicatiedatum.

De stijl moet sober zijn en de beschrijving moet een neutraal karakter hebben. Het bericht moet een sprekende titel hebben, gevolgd door een korte blikvanger (paar regels tekst en/of een sprekende figuur) die de aandacht vestigt op de meest relevante vaststelling. Er wordt geen uitgebreide uitleg over gebruikte statistische technieken meegegeven, wel een kaderstuk met een korte toelichting van de bron. Op het einde wordt een korte samenvatting voorzien en een verwijzing waar meer info kan gevonden worden, contactpersoon binnen SVR en eventueel extern.

Deze nieuwe reeks kreeg een lay-out zoals het merkbeleid dit voorschrijft.

Volgende **statistische berichten** werden gepubliceerd:

1. Vlaming toont 2 gezichten tegenover holebiseksualiteit.
2. Vlaams consumentenvertrouwen veert op in oktober 2014.
3. Meest voorkomende leefvorm in Vlaanderen is gezin met kinderen.
4. Europa in snel tempo grijs.
5. Armoede en sociale uitsluiting in Vlaanderen relatief stabiel.

1.1.2. Projecties

Met het onderzoek blikken we terug en zoeken we naar patronen en verklaringen voor feiten en houdingen die zich in het verleden afspeelden. Voor het beleid is het interessant om te beschikken over toekomstverkenningen die een blik werpen op de middellangetermijn op basis van beschikbare reeksen van data over de onderliggende bouwstenen voor die toekomstige trends.

- **Gemeentelijke bevolking- en huishoudensprojecties**

De laatste bevolkings- en huishoudensprojecties op gemeentelijk niveau dateerden van 2011. De datamodellen werden destijds gevoed met cijfers die betrekking hadden op de stand van de bevolking tot op 1/1/2008 en de loop van de bevolking tot en met 2007. De projecties reikten van 1 januari 2009 tot 1 januari 2030.

De nieuwe gemeentelijke bevolkings- en huishoudensprojecties zijn gebaseerd op recentere observaties over de stand van de bevolking tot 1/1/2014 en de loop van de bevolking 2013.

In de loop van 2014 werden de databanken in orde gebracht, werd voorbereidend onderzoekswerk verricht over de veranderingen doorheen de tijd en werden de geografische verschillen (tot op gemeentelijk niveau) in kaart gebracht. De voorheen toegepaste methodiek werd geëvalueerd. In de eigenlijke projectiefase werden de modellen gevoed met data en hypothesen voor de evolutie op middellangetermijn (tot 2030). Deze hypothesen werden besproken met externe deskundigen inzake demografie en projecties (academici, Planbureau) en met interne experts vanuit diverse diensten van de Vlaamse overheid. Na proefdraaien, controle van de resultaten en analyse werden de resultaten eind 2014 opgeleverd. Na de realisatie van nieuwe bevolkingsprojecties, werden de huishoudensprojecties (aantal, huishoudgrootte) berekend.

De rapportering van de gemeentelijke bevolking- en huishoudensgegevens tot en met 2030 gebeurde onder de vorm van databanken die via de website www.lokalestatistiek.be werden verspreid. De toegepaste werkwijze en onderliggende hypothesen werden beschreven in 2 documentatienota's.

Deze projecties zijn relevant voor de nieuwe regering bij het voorbereiden van haar beleid voor de komende legislatuur onder meer voor de programmatie van de gesubsidieerde voorzieningen, diensten of infrastructuur tot op het lokale niveau te bepalen.

- **Macro-economische projecties HERMREG**

Het huidige HERMREG-model is top-down van aard. Schokken (bijvoorbeeld een beleidsmaatregel of een olieprijschok) kunnen op dit moment enkel via het nationale niveau in het model ingebracht worden. Omdat de ambitie van alle partners van het project verder reikt dan enkel

het opstellen van middellangetermijnvooruitzichten of het evalueren van 'nationale' externe schokken (d.i. schokken die een evenredige impact hebben op alle gewesten), werd een gefaseerde transformatie van het top-down naar een bottom-upmodel gepland. In 2014 liep fase 4 met de omschakeling naar een bottom-up benadering langs de vraagzijde van de economie (aanbodzijde in fase 3) met onder meer de investeringen per leverende bedrijfstak (de investeringen per investerende bedrijfstak zijn al gemodelleerd), een macro-economische raming van de particuliere consumptie en de overheidsconsumptie, de geregionaliseerde internationale handel, de handel tussen de Belgische gewesten. Voor bepaalde onderdelen van fase 4 was de oplevering van de output van de samenwerking tussen de NBB en de drie gewesten voor regionale data (de in- en de uitvoer van goederen en diensten) een pluspunt. Er diende echter langer gewacht te worden dan voorzien op de regionalisatie van de bestedingsoptiek van de nationale rekeningen i.h.b. de finale consumptie. Het doel van de omschakeling van het HERMREG-model (fase 4) speelt op meerdere fronten. Enerzijds wil men meer regionale vooruitzichten over meerdere reeksen. Verder is het de bedoeling om de accuraatheid van de vooruitzichten te verhogen. Ten laatste beoogt het verbeterde HERMREG-model de mogelijkheden aangaande evaluatie van specifieke regionale schokken te vergroten. Een dergelijk model komt dan ook beter tegemoet aan de veranderende staatsstructuur. De volledige bottom-up versie zal echter tijd vergen omwille van databeperkingen. Een regionale versie van het volledige HERMES-model op korte termijn is nog niet realiseerbaar.

Op basis van het laatste gevalideerde projectiemodel worden jaarlijks nieuwe macro-economische projecties voor de komende zes jaar gemaakt. In het kader van het samenwerkingsakkoord met het FPB en de andere gewesten, werden in juni 2014 de macro-economische vooruitzichten tot 2019 bekendgemaakt, op regionaal niveau en voor 13 hoofdsectoren. De resultaten werden bekendgemaakt via de SVR-website en een webartikel.

Dit project loopt in samenwerking met het federale Planbureau en de drie gewesten. De kosten worden gemeenschappelijk gedragen. Het project wordt met 1 jaar verlengd om ook de regionale bestedingen, de geregionaliseerde internationale handel en de interregionale handel volledig in het model te kunnen opnemen. Hiervoor moest gewacht worden op de output van het project dat de gewesten samen met de NBB uitvoeren. Verder wordt ook een categorisering van de werkgelegenheid volgens leeftijd en geslacht voorzien.

1.1.3. Samenwerking met externe onderzoeksprogramma's

Het SBO-programma 'Scheiden in Vlaanderen' SiV2 dat in samenwerking met meerdere universiteiten liep, werd zoals voorzien (IWT-ondersteuning) tegen 30/6/2014 afgerond met de presentatie van de resultaten.

De Studiedienst was in 2014 ook betrokken bij de aansturing en opvolging van sommige onderzoeksprogramma's van de steunpunten voor beleidsgericht onderzoek.

In samenwerking met het steunpunt Inburgering werd in het voorjaar 2014 de eerste editie van de Vlaamse Migratie- en Inburgeringsmonitor gerealiseerd.

Steunpunten	lid stuurgroep	werkgroepen
Bestuurlijke organisatie	x	
Ex ante evaluatie		x
Regionale benchmarking		x
Doorwerking EU-beleid (vb. Europa 2020)		x
Bestuurlijk vertrouwen		x
Lokale benchmarking		x
Welzijn, gezondheid, gezin	x	x
Ondernemen, regionale economie	x	
Ontwikkeling en evolutie van industriële clusters in Vlaanderen		x
Ontwikkeling en groei van kmo's		x
Buitenlands beleid	x	
Duurzame ontwikkeling	x	
WSE		
Sociale economie		x
Arbeidsmarktmonitoring		x
Wonen		
Werkpakket 1: Woonsurvey 2012		x
Werkpakket 2: Meting van de leegstand, niet-officiële bewoning en grijs wooncircuit		x
Werkpakket 6: Ontwikkeling van indicatoren		x
Werkpakket 8: Analyse in- en uitstroom sociale huisvesting		x
Ad hoc opdracht: Tevredenheidsmeting sociale huur		x
SSL	x	
Inburgering	x	
Cultuur stuurgroep participatiesurvey 2014		x

Publicaties in externe tijdschriften:

- Bastaits, K., Ponnet, K., Van Peer, C. & Mortelmans, D. (2014), The Parenting Styles of Divorced Fathers and Their Predictors. In Journal of Social and Personal Relationships, published online 14 July 2014. DOI: 10.1177/0265407514541070 <http://spr.sagepub.com/cgi/reprint/0265407514541070v1.pdf?ijkey=wSdou9oKKjsg91g&keytype=ref>.
- Corijn, M. (2014). Gezinstransities in Vlaanderen. Gevolgen van (opnieuw) samenwonen en uit elkaar gaan. In Welzijn en zorg in Vlaanderen 2014-2015. Wegwijzer voor de sociale sector, Wolters Kluwer, 287-302.
- Corijn, M. (2014). Gezinstransities in Vlaanderen. Zorgen als (nieuwe) partner en ouders komen en gaan. In Social Profit jaarboek Vlaanderen.

- Moons, D. & Verlet, D. (2014). Veiligheidsgevoelens gewikt, gewogen en divers bevonden: over het meten van veiligheidsgevoelens in Vlaanderen. In: Panopticon, 35 (3), 243-249.
- Nicaise, I. & Schockaert, I. (2014). The hard-to-reach among the poor in Europe. Lessons from Eurostat's EU-SILC survey in Belgium. In: Tourangeau R., Edwards B., Johnson T., Wolter K., Bates N. (Eds.), Hard to Survey Populations, Chapt. 26. Cambridge (UK): Cambridge University Press, 541-554.
- Schockaert, I., Deblander, R., Deboosere, P. & Decoster, A. (2014), "Projecting inequality: the role of population change", in: Marsili, M. en Capacci, G. (Eds.) Proceedings of the Sixth Eurostat/UNECE Work Session on Demographic Projections, 427-442.
- Vanderleyden, L. (2014). Actuele bevolkings- en gezinsevoluties. Over vergrijzing, diversiteit in gezinsvormen en langer goed werken. Digitaal artikel website Gelijke Kansen in Vlaanderen.
- Verschuere, B., Beddeleem, E. & Verlet, D. (2014). Determinants of innovative behaviour in nonprofit organisations: an empirical research. In Public Management Review, 16 (2), 173-198.

1.2. Periodiek volgen van omgevingselementen en effecten van het overheidsbeleid

Onder deze tweede operationele doelstelling valt het jaarlijkse indicatorenboek VRIND. De effecten van domeinoverschrijdende beleidsplannen zoals het Pact 2020, Vlaams hervormingsprogramma Europa 2020, ... worden meetbaar gemaakt aan de hand van gevalideerde indicatorensets. Daarnaast worden thematische monitoren op vraag van ministers met horizontaal coördinerende bevoegdheden jaarlijks samengesteld en periodiek gemeten. De beheersovereenkomst voorziet dat de Studiedienst zijn medewerking verleent aan een zestal monitoren.

1.2.1. VRIND

In 2014 kwam een nieuwe editie van VRIND tot stand in samenwerking met heel wat contactpersonen in de Vlaamse administratie. De resultaten werden op 20 november 2014 door de minister-president voorgesteld aan de pers. Deze editie was de laatste van de legislatuur 2009-2014. Het geeft meteen de uitdagingen aan waarvoor de nieuwe regering staat.

1.2.2. Horizontale en transversale beleidsmonitoren

De effecten van het **Pact 2020** werden in het voorjaar 2014 geactualiseerd op basis van een uitgebreide set van indicatoren die door de stakeholders werden afgesproken. De resultaten werden ter beschikking gesteld van de onderhandelaars. De beleidsnota 2014-2019 voorziet een herziening van de indicatoren in het licht van wijzigende externe omstandigheden. SVR screende daarom het nieuwe regeerakkoord en de nieuwe beleidsnota's om na te gaan of er politiek gezien nieuwe streefdoelen worden vooropgesteld. In 2015 zal er een voorstel worden uitgewerkt dat met de ondertekenaars van het Pact zal besproken worden.

Ook de indicatoren, gekoppeld aan de doelstellingen in het kader van de **Europese strategie voor 2020** werden in het voorjaar 2014 opgevolgd aan de hand van een afgesproken set van indicatoren.

In voorbereiding van de vijfde editie van de **Stadsmonitor**, werd in het voorjaar 2014 een nieuwe postenquête in de 13 centrumsteden uitgevoerd. De survey Stadsmonitor 2014 is bevestigd bij een representatief staal van de inwoners van de 13 centrumsteden ouder dan 16 jaar. Bedoeling is om zowel analyses voor de 13 steden samen, als voor de 13 steden afzonderlijk uit te voeren. In 2014 bedroeg de te realiseren steekproefomvang 17.375 eenheden voor de 13 steden samen, waaronder 1.250 extra eenheden voor de stad Aalst, 2.500 extra eenheden voor de stad Antwerpen, 850 eenheden voor de stad Brugge, 1.900 extra eenheden voor de stad Genk, 1.800 eenheden voor de stad Leuven en 1.250 extra eenheden voor de stad Turnhout. Rekening houdend met een realistisch responspercentage tussen 35 en 40% werd de initieel uit te zetten steekproef begroot op 48.700 eenheden.

De indicatoren werden in het najaar 2014 geactualiseerd en becommentarieerd. Een belangrijk deel van de indicatoren is gebaseerd op de resultaten van de enquête. De nieuwe editie van de Stadsmonitor wordt op een congres in Mechelen voorgesteld op dinsdag 17 maart 2015. De kosten voor de Stadsmonitor worden gedragen door het Agentschap Binnenlands Bestuur.

In 2014 werden op vraag van de bevoegde coördinerende ministers **bestaande thematische en beleidsgerichte monitoren** geactualiseerd.

- De Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor (minister bevoegd voor inburgering).
- De Armoedemonitor (minister bevoegd voor armoedebestuur).
- De burgemeestersconvenanten (minister bevoegd voor energiebestuur).
- De conjunctuurbarometer kreeg in 2014 een facelift met een nieuwe synthetische voorstelling van de evolutie van de conjunctuurontwikkeling.
- De barometer voor het Meerjarenprogramma Slagkrachtige Overheid (CAG).

Op vraag van de afdeling Mobiliteit en Verkeersveiligheid van het departement MOW verleende de Studiedienst ondersteuning bij het uittekenen van een nieuwe indicatorenset om het **Mobiliteitsplan Vlaanderen** op te volgen. De indicatorenset werd in het voorjaar 2014 ontwikkeld.

Op vraag en in overleg met de departementen LNE en EWI, ECOOM en OVAM werd een nieuwe indicatorenset ontwikkeld rond **groene economie/eco-industrie** op basis van de OESO-indicatorenset. De set zal als insteek dienen voor het nieuwe MINA-plan. De monitor werd als focus in VRIND 2014 opgenomen. Er werd eveneens een afzonderlijk rapport gepubliceerd op de SVR-website.

De beleidsnota Mediawijsheid voorzag dat de Studiedienst de ontwikkelingen rond mediagebruik zou opvolgen en hierover zou rapporteren. Hiervoor werd een conceptnota opgesteld die met diverse actoren werd besproken.

Het concept van het monitoren van ICT werd midden 2014 herbekeken in functie van de nieuwe doelstellingen in het Regeerakkoord en in overleg met de betrokken stakeholders. De aangekondigde **ICT-monitor voor burgers** zal begin 2015 aangeboden worden.

De Vlaamse Regering deed een beroep op SVR om een monitor samen te stellen die de effecten van het Limburgse **SALK-plan** kan opvolgen. Een eerste meting vond plaats in het voorjaar 2014 en werd in oktober geactualiseerd.

De Studiedienst stond in voor de omgevingsanalyse die als basis diende voor de keuze van de diverse programma's in het kader van **Partnerschapsakkoord** met Europa voor de periode 2014-2019 (ESF, EFRO, Cohesiefonds, ELFPO, ...).

De **internationale benchmarking** van Vlaanderen op economisch vlak gebeurt in **Flanders Outlook**. In 2014 werd een nieuwe methodiek voor de selectie van relevante benchmarkregio's uitgewerkt in overleg met externe experts inzake regionale benchmarking (academici, Flanders DC, SERV) en experts uit de betrokken diensten van de Vlaamse overheid (EWI). Daarbij was in het bijzonder aandacht voor een verbeterde definiëring van de indicatoren rond creativiteit en octrooien. Dit leidde tot een nieuwe set van benchmarkregio's die relevant is voor meerdere beleidsplannen en monitoren die de positie van Vlaanderen op economisch-innovatief vlak willen kennen en streefdoelen formuleren. Flanders Outlook 2015 (voorjaar 2015) zal voor het eerst gebruik maken van deze nieuwe benchmarkset.

Op vraag van de minister-president maakte de Studiedienst verschillende simulaties voor de **afbakening van ontwrichte zones** of zones in moeilijkheden in het kader van de wet houdende uitvoering van het pact voor competitiviteit, werkgelegenheid en relance, titel 3.

We maken hier nog melding van de **algemene omgevingsanalyse** voor de Bijdrage aan de nieuwe regering met een laatste update in mei 2014. Mede op basis van deze analyse werden de grote uitdagingen voor de nieuwe regering omschreven. De resultaten werden samen met de Bijdrage gepubliceerd op de portaalwebsite www.vlaanderen.be.

In het vooruitzicht van een nieuwe langetermijnvisie voor Vlaanderen en het selecteren van transversale beleidsthema's, werd in het najaar 2014 een nieuwe algemene omgevingsanalyse samengesteld.

2. Coördinatie van Vlaamse openbare statistiek

Strategische doelstelling 2: de Vlaamse Regering zal haar bevoegdheid op het gebied van openbare statistiek maximaal benutten en zal de statistiekproductie efficiënt organiseren. Waar dit een meerwaarde betekent, zullen samenwerkingsinitiatieven met internationale, federale, Vlaamse en lokale statistiek producerende (en ontsluitende) instanties worden afgesloten.

2.1. Optimaal gebruik van bestaande databanken bevorderen en primaire dataverzameling organiseren

De ontsluiting van beschikbare data is een van de prioriteiten van de Studiedienst van de Vlaamse Regering die een coördinerende opdracht heeft voor wat de regionale openbare statistieken betreft (oprichtingsbesluit van 4 maart 2004). De dataverzameling, -bewerking en -ontsluiting gebeurt in functie van beleidsgericht onderzoek en monitoring van het beleid. De lacunes aan regionale data worden opgevuld met primaire dataverzameling, op eigen initiatief of in samenwerking met andere overheidsdiensten.

2.1.1. Surveyonderzoek

- **Survey naar sociaal-culturele verschuivingen in waarden, houdingen en gedragingen**

De survey naar sociaal-culturele verschuivingen in waarden, houdingen en gedragingen (SCV-survey) van Vlamingen wordt jaarlijks georganiseerd bij een representatief staal van 1.500 Vlamingen (Belgen en niet-Belgen van 18 jaar en ouder) in de Vlaamse Gemeenschap. Het is een face-to-face-enquête over sociaal kapitaal, tevredenheid met levensaspecten, vertrouwen in instellingen. Deze enquête wordt uitvoerig gedocumenteerd.

In 2014 (19e editie) stonden volgende thema's centraal: herneming module mantelzorg uit 2011, herneming vragen over kinderwens uit 2010, parallelisme met vragen uit postale bevraging in de 13 centrumsteden (voorjaar 2014), opvolging PACT 2020 met vragen over rollen mannen/vrouwen en over personen met een handicap. Het veldwerk liep tussen mei en juli 2014. De bruto-responsgraad bedroeg 59%, dit is iets lager dan voorafgaande jaren.

De gegevens waren eind 2014 beschikbaar voor data-analyse. De data zijn op eenvoudig verzoek te verkrijgen. De resultaten van vorige enquêtes werden veelvuldig geraadpleegd voor onderzoeksdoeleinden (binnen en buiten SVR), voor VRIND en andere beleidsmonitoren.

De basisdocumentatie van de SCV-survey wordt jaarlijks ter beschikking gesteld voor de gebruikers van de data.

- **Tevredenheid over Vlaamse administratie (tweede meting)**

Het Meerjarenprogramma Slagkrachtige Overheid voorzag een periodieke meting over de tevredenheid van de doelgroepen (burgers, ondernemingen en lokale besturen) over de werking van de Vlaamse administratie. Het CAG gaf deze opdracht aan SVR. Op deze wijze wilde men nagaan of de administratie, ondanks de strakke besparingsplannen, nog een klantvriendelijke organisatie is die ten dienste staat van de doelgroepen waarvoor beleid wordt gevoerd. In de loop van 2011-2013 vond een eerste meting plaats. De resultaten van de metingen vormden input voor de Bijdrage aan de regering.

In het najaar 2014 vond de tweede meting van de tevredenheid van de lokale besturen over de Vlaamse administratie plaats, vier jaar na de lancering van het actieprogramma rond een meer efficiënte overheid. De vorige vragenlijst werd geëvalueerd en lichtjes uitgebreid met vragen van betrokken diensten van de Vlaamse overheid (ABB, afdeling communicatie). De postenquête was gericht aan alle gemeentesecretarissen, OCMW-secretarissen en provinciegriffiers.

De vraag is of de effecten van de invoering van het planlastendecreet al zichtbaar zullen zijn. De perceptie van de lokale besturen zal kunnen vergeleken worden met de situatie in 2011. In de vragenlijst zelf werden benchmarks opgenomen met de tevredenheid over en het vertrouwen in de andere bestuursniveaus.

De resultaten van de enquête zullen begin 2015 beschikbaar zijn voor analyse. De nettoresponsgraad bedroeg 49,6%.

- **Stadsmonitor (zie monitoring)**

2.2. Samenwerking met federale instanties voor meer regionale data

2.2.1. Samenwerking met NBB

De samenwerking met de Nationale Bank van België heeft tot doel meer regionale economische data te produceren waaronder trimestriële ramingen over het regionale BBP, de regionale opdeling van de consumptieve bestedingen van de overheden en van de regionale buitenlandse handel in goederen en diensten.

Om tot een coherent geheel te komen werd het samenwerkingsakkoord met de NBB en de andere gewesten eind 2013 met een jaar verlengd tot eind 2014.

Voor de in- en uitvoer van goederen werd de regionale verdeling herwerkt volgens de ESR95-nomenclatuur en aangevuld met recentere data (na 2008). De in- en uitvoer van diensten is een volledig nieuwe statistiek. Er werd onder meer nagegaan of een regionale interpolatie mogelijk was voor de jaren vóór 2005 (oud systeem) en de jaren na 2008 (nieuw systeem). Nadien moesten alle resultaten worden gestroomlijnd (bv. alle zelfde beginjaar 2000).

Deze stappen leidde in de zomer 2014 tot de eerste regionale reeksen - tegen lopende prijzen en per gewest - over de internationale in- en uitvoer van goederen én diensten. Hierover werd gerapporteerd in een webartikel. De gegevensbestanden zijn samen met een methodologische nota beschikbaar voor verdere analyse.

Mogelijke verdere uitbreidingen van het project zijn de interregionale handel tussen de gewesten (deels af te leiden uit btw-leveranciersbestand), meer productdetail van de in- en uitvoer (beperkt beschikbaar consumptieve bestedingen en niet voor interregionale handel) en volumeramingen (nu in prijzen).

Het deelproject rond de regionale en lokale overheidsstatistieken was de volgende topprioriteit. De resultaten van de regionale opdeling van de overheidsconsumptie werden in het najaar 2014 aan het begeleidingscomité voorgesteld. De publicatie is voorzien in het voorjaar 2015.

Deze regionaal economisch-financiële informatie is onder meer nodig in het kader van de discussie over bestedingen van de overheden, de actuele opvolging van de economische ontwikkelingen, de input-outputrelaties tussen sectoren, de handelsrelaties tussen de gewesten en de opvolging van de Europese dienstenrichtlijn. Het levert ook noodzakelijke informatie om kortetermijnconjunctuurprojecties voor Vlaanderen te kunnen maken.

Het project wordt mee gedragen door de NBB en de andere gewesten. Het project wordt in 2015 met drie maanden verlengd om de resultaten van ESR1995 om te zetten naar ESR2010.

2.2.2. Samenwerking met Federaal Planbureau

Zie 1.1.2 projecties HERMREG.

Regionale input-outputtabel

Daarnaast werd onderzocht of het Planbureau samen met de gewestelijke instellingen een update kon maken van de regionale input/outputtabellen waarvan de meest recente betrekking had op 2007. De gewesten sloten in de zomer 2014 een overeenkomst af met het Planbureau.

De methodologie voor de regionalisering van de input-outputtabellen 2010 vertrekt van de methodologie die gevolgd werd voor het opstellen van de regionale input-outputtabellen 2003 en 2007 zodat de evolutie kan bestudeerd worden.

In een eerste fase worden regionale (bedrijfstak x product) aanbod- en gebruikstabellen berekend, waaruit bedrijfstak x bedrijfstak input-outputtabellen worden afgeleid. Bij de opmaak van de regionale aanbod- en gebruikstabellen zal bovendien rekening worden gehouden met de door de NBB en de gewesten geraamde regionale consumptieve bestedingen per categorie (COFOG) en de regionale in- en uitvoercijfers per bedrijfstak (zie projecten met NBB). In een tweede fase zal een raming gemaakt worden van de interregionale handelsstromen, gebaseerd op het btw-leveranciersbestand voor 2010 en coherent met andere elementen uit de regionale en nationale rekeningen.

De berekende regionale input-outputtabellen 2010 zullen coherent zijn met de nationale input-outputtabellen 2010 opgesteld volgens de regels van het ESR 1995, zoals gepubliceerd in december 2013. De berekening van de aanbod- en gebruikstabellen zal gebeuren op het niveau van SUT-takken (130-tal, NACE Rev. 2) en SUT-producten (350-tal, CPA 2008); de input-outputtabellen zullen worden opgesteld op het niveau van de SUT-takken.

Deze informatie is belangrijk voor de verdere ombouw van het HERMREG-model en voor de regionalisatie van de economische data die de NBB verzamelt.

2.2.3. Samenwerking met ADS en INR: interfederalisering

Het Vlinderakkoord over de zesde staatshervorming voorziet een interfederalisering van het Nationaal Instituut voor de Statistiek (functie wordt uitgeoefend door ADS) en de integratie van de deelstaten in het Instituut voor Nationale Rekeningen (INR). Hiertoe werd in het voorjaar 2014 een samenwerkingsakkoord onderhandeld tussen de federale overheid en de deelstaten. De Vlaamse Regering machtigde de minister-president om dit samenwerkingsakkoord te ondertekenen en nam kennis van het instemmingdecreet.

Ondertussen werd door SVR een blauwdruk voor een Vlaamse regionale statistische autoriteit uitgewerkt in overleg met het Platform Statistiek. Tegen 1 januari 2016 moet de Vlaamse Regering een dienst aanduiden en moet alles operationeel zijn.

Zo zal er op Vlaams niveau een kwaliteitsbeleid voor regionale openbare statistieken moeten worden uitgewerkt en bekendgemaakt.

De regionale statistische autoriteit wordt ook belast met de coördinatie van een statistisch programma op het niveau van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap volgens de modaliteiten overeengekomen in het op te richten Interfederaal Instituut voor Statistiek waarin de leidend ambtenaren van ADS en de regionale statistische autoriteiten zetelen. Dit zal gebeuren in overleg met de producenten en gebruikers. De Studiedienst bereidde in het najaar 2014 een decreet voor waarin het toepassingsgebied voor Vlaanderen wordt beschreven met de omschrijving van wat men beoogt met Vlaamse openbare statistieken en aan welke criteria deze moeten voldoen, de taken van een Vlaamse Statistische Autoriteit en zijn bevoegdheden om deze naar behoren te kunnen vervullen. In een uitvoeringsbesluit zal nadere uitleg worden gegeven over de wijze waarop gebruikers en producenten bij het Vlaamse openbare statistiekbeleid zullen worden betrokken. Het decreet voorziet dat de Vlaamse Regering een minister aanduidt die zal instaan voor de coördinatie van de Vlaamse openbare statistieken en Vlaanderen zal vertegenwoordigen in de op te richten interministeriële conferentie.

In afwachting van deze nieuwe organisatie heeft de Studiedienst in zijn huidige coördinerende functie, samen met ADS en de andere gewestelijke instanties het statistisch programma voor 2015 voorbereid. Het bestaande Coördinatiecomité Statistiek beraadslaagde hierover en won advies in bij de Hoge Raad voor Statistiek.

Ook op andere domeinen werd met ADS samengewerkt. Zo verbeterde ADS de modaliteiten voor het ontsluiten van ondernemingsstatistieken. Op die manier werden de KBO-data verrijkt met btw-data (omzet en investeringen) en RSZ-data (tewerkstelling). Op die manier kon efficiëntiewinst worden gerealiseerd (eenmalig cleanen van data) en ontstond er coherentie tussen de definities.

2.3. Kennis en middelen met betrekking tot dataverzameling op Vlaams niveau bundelen in het kader van horizontale projecten

2.3.1. Cijferboek Vlaamse Rand

Het Documentatie- en Informatiecentrum van de Vlaamse Rand, een samenwerkingsinitiatief tussen de Stafdienst van de Vlaamse Regering, vzw De Vlaamse Rand, de provincie Vlaams-Brabant en de Studiedienst van de Vlaamse Regering, biedt ondersteuning voor het horizontale beleid rond de Vlaamse Rand (zie beleidsnota Vlaamse Rand). De aansturing van het jaarprogramma gebeurt door de Vlaamse minister bevoegd voor de Vlaamse Rand.

In het voorjaar 2014 actualiseerde de Studiedienst het Cijferboek dat is samengesteld uit indicatoren die het socio-economisch profiel en de financiële toestand van de 19 randgemeenten in beeld brengen. Het cijferboek Vlaamse Rand werd in 2014 aangevuld met nieuwe cijfers over het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dit rapport werd in het voorjaar verspreid via de website www.lokalestatistieken en de website <http://www.docu.vlaamserand.be/ned/default.asp>.

2.3.2. Regionale satellietrekeningen toerisme

Het Departement Internationaal Vlaanderen, het agentschap Toerisme Vlaanderen en SVR werken samen in het project van regionale satellietrekeningen voor toerisme. De aansturing van de activiteiten gebeurt door de Vlaamse minister bevoegd voor toerisme. Het project 'TSA' werd in 2014 voortgezet met een grondige update van de verschillende TSA-tabellen voor het grondgebied van Vlaanderen. Daarnaast werd onderzoek gedaan naar het aantal tweede verblijven in Vlaanderen en werden relevante economische indicatoren zoals omzet, investeringen en andere micro-economische ratio's uitgewerkt (economic decision power indicatoren) en berekend voor de toeristische sector. De tewerkstelling in de toeristische sector werd eveneens in beeld gebracht. Verder werd ondersteuning verleend bij de ontwikkeling van de monitor subsidies en investeringen van Toerisme Vlaanderen. Ten slotte werden ook vaak ad hoc cijfers, advies en ondersteuning bij interpretatie van cijfers gegeven aan Toerisme Vlaanderen, aan het Departement Internationaal Vlaanderen en aan externen.

Het departement iV draagt de personeelskost van 1 vte voor de realisatie van dit project.

2.3.3. Gemeentelijke profielschetsen

Het samenwerkingsinitiatief tussen het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB), de Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR), de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG), de Vlaamse Vereniging van Provincies (VVP) werd in 2011 hernieuwd en uitgebreid met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) uit Brussel. De stuurgroep begeleidt het unieke loket voor lokale statistieken www.lokalestatistieken.be. Dit loket ontsluit allerlei datasets die tot op gemeentelijk niveau informatie verschaffen. Er bestaan uitwisselingsprogramma's met het Agentschap Binnenlands Bestuur over financiële gegevens van gemeenten en OCMW's en met Kind en Gezin over kinderopvang (nieuwe rapporten naar aanleiding van het nieuwe decreet), preventieve gezinsondersteuning, kenmerken van kind en moeder. De set met gemeentelijke data werd in 2014 geactualiseerd en uitgebreid met cijfers over welzijn en gezondheid, milieu en natuur, kinderarmoede, energiearmoede, ... Hiertoe werden samenwerkingsakkoorden afgesloten met het Agentschap Zorg en Gezondheid, het departement LNE, VREG (burgemeesterconvenant), ...

Daarnaast werden in het kader van het project regioscreening op vraag van ABB ook nog interactieve beleidsrapporten en kaarten lokale samenwerking ontwikkeld en werd de SVR-infrastructuur opengesteld voor ABB-BBCDR voor de cartografische voorstelling van indicatoren op gemeentelijke jaarrekeningen.

In 2014 werden de gemeentelijke profielschetsen in het voorjaar én het najaar geactualiseerd in overleg met de stuurgroep lokale statistieken en met de departementen.

De gemeentelijke statistieken zijn voor iedereen toegankelijk via de website www.lokalestatistieken.be.

Om nog beter tegemoet te komen aan de ontsluitingsbehoeften van de gebruikers van de lokale statistieken (kabinetten, administraties, gemeenten en provincies) werd gezocht naar een geschikte ontsluitingstool die tegemoet zou komen aan de dubbele behoefte van enerzijds maatwerk voor wie specifieke opzoekingsopdrachten heeft en anderzijds kant en klare rapporten voor wie snel kennis wil maken met een gebied, een thema, ... en beperktere kennis heeft van statistiek. Dit project omvatte meerdere aspecten: het rapportageplatform (Cognosrapporten uit SVR-datawarehouse), het metadataplatform en de ontsluiting via de website. De server waarop de huidige website lokale statistieken en de metadata draaien nl.aps.vlaanderen.be, is end of life.

Om de herkenbaarheid van de Vlaamse statistische autoriteit te vergroten, werd nagedacht om de huidige twee websites die door de Studiedienst worden beheerd, te integreren in één website 'Vlaamse en lokale statistieken' en hierin een nieuw metadatasysteem te integreren.

Hiertoe werd een dossier samengesteld met technische kenmerken van de gewenste infrastructuur en software, in overleg met andere diensten van Vlaamse overheid om op deze manier kennis te delen en te zoeken naar synergie. Omwille van de aangekondigde fusie van SVR met DDAR en DBZ werd dit project in het najaar voorlopig stilgelegd. Een advies van een externe consultant wees erop dat de ambities van de drie deelprojecten niet in verhouding stonden met de middelen waarover SVR beschikt op IT-vlak. In het najaar vond overleg plaats met het op te richten Agentschap Informatie Vlaanderen. De bedoeling is om ministeriebreed een overleg op te starten over de noden aan BI-tools die voor het brede publiek op een vlotte manier data kunnen ontsluiten en om een gemeenschappelijke aanpak uit te werken.

2.3.4. Stedenbeleid

Er bestaat al enige jaren een samenwerkingsakkoord tussen het Agentschap Binnenlands Bestuur en SVR met betrekking tot de driejaarlijkse actualisatie van de Stadsmonitor, de jaarlijkse update van de lokale inburgeringsmonitor, de ondersteuning van de steden bij het opstellen van stedenfondsrapporten en andere aspecten van het stedenbeleid.

De aansturing gebeurt door een stuurgroep waarin naast de Vlaamse administratie ook de centrumsteden zijn vertegenwoordigd. De kosten voor de enquête worden gedragen door het Agentschap Binnenlands bestuur.

2.3.5. Andere samenwerkingen

In de loop van 2014 werden verschillende **gemeentelijke typologieën** onderzocht met het doel te komen tot een methodiek waarbij ook de bestuurskracht van de gemeenten mee zal verrekend worden. Bij deze haalbaarheidsstudie werden verschillende departementen en agentschappen en lokale partners betrokken (Agentschap Binnenlands Bestuur, AGIV, departement Ruimtelijke Ordening, VVSG, stedelijke studiediensten, IPO, ...).

De Studiedienst werkt ook samen met DAB Informatie (CORVE) voor de ontsluiting van de authentieke bron van de Kruispuntbank Ondernemingen. CORVE verrijkt (**VKBO**) deze atomaire gegevens eerst met informatie uit de jaarrekeningen (BELFIRST), tewerkstelling (RSZ) en faillissementen (GRAYDON). De Studiedienst maakt op basis van deze gekoppelde data statistische rapporten met geaggregeerde gegevens. Vanuit de VKBO worden allerlei indicatoren berekend voor het Pact 2020 en andere beleidsopvolgingsrapporten (TSA, VRIND). Door rechtstreeks toegang te krijgen tot hun server, kunnen actuele data over ondernemingen worden geconsulteerd.

De Studiedienst werkte in 2014 mee aan het Vlaamse beleid rond **open data**. Via het open dataplatform van de Vlaamse overheid, dat als een soort gouden gids fungeert om datareeksen terug te vinden, biedt SVR datareeksen aan die volgens afgesproken standaarden worden ontsloten. Om dit technisch te kunnen realiseren, werd consultancy aangeboden in het kader van het **Europees Project Open data Cube** (goedgekeurd door EC, DG CONNECT).

De Studiedienst maakte sinds 2014 deel uit (plaatsvervanger) van het Coördinatiecomité van de Vlaamse **Dienstenintegrator** (VDI) en is lid van de werkgroep VO informatieveiligheidsbeleid. SVR werd eveneens als expert opgenomen in het overleg voor **Stroomlijning van W&I monitoring** (SWIM) (NIEUW).

De Studiedienst ondersteunde door middel van studies en monitorrapporten het Vlaamse beleid aangaande **gelijke kansen, duurzame ontwikkeling, integratie van migranten, inburgering, woonwagengewoners, kinderrechten, armoede en andere transversale thema's**.

2.4. Coördinatie van de Vlaamse statistiekproductie verder structureel gestalte geven

2.4.1. Vlaams Platform Statistiek

Het Vlaams Platform Statistiek fungeert binnen de Vlaamse overheid als aanspreekpunt voor de ontsluiting van regionale data ten behoeve van beleidsdomeinoverschrijdende rapporteringen (bv. Pact, VRIND, indicatoren slagkrachtige overheid). Het is een CAG-werkgroep met een vertegenwoordiger per domein.

Het Vlaams Platform Statistiek vergaderde meerdere keren in 2014 onder meer over het statistisch programma 2014 en 2015 en over de blauwdruk voor de Vlaamse Statistische Autoriteit. In functie van de agendapunten van de Hoge Raad voor de Statistiek won de Studiedienst advies in bij de leden van het platform (Wijziging van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 betreffende de verzameling van gegevens over de verplaatsingen van werknemers tussen hun woon- en werkplaats, Koninklijk Besluit waarbij een maandelijkse statistiek van het toerisme en het hotelwezen voorgeschreven wordt, Koninklijk Besluit betreffende een verplicht statistisch onderzoek naar het goederenvervoer over de weg voor eigen rekening en voor rekening van derden, Koninklijk Besluit betreffende de organisatie van een jaarlijkse enquête naar de raming van de oogst van landbouwgewassen en de pacht).

2.4.2. Ondersteuning van kwaliteitsbeleid door Studiedienst

De diensten van de Vlaamse overheid zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de door hen geproduceerde administratieve data, surveys en onderzoeken. Ze kunnen een beroep doen op methodologische ondersteuning.

SVR organiseerde aangaande **statistiek** opleidingen voor Vlaamse ambtenaren (basis- en gevorderde module) en publiceerde technische nota's over Analyse van surveydata met SPSS Complex Samples beschreven in de publicatiereeks Methoden & technieken, de Vlaamse geharmoniseerde competitiviteitsindicator en de basisdocumentatie SCV2013.

Er werd samen met AGO een workshop georganiseerd over de methodiek van **klantenbevragingen**. De resultaten van de tevredenheidsbarometer en van de personeelspeilingen werden ontsloten en werden via extranet ter beschikking gesteld van de diensten van de Vlaamse overheid (BIVO).

Met betrekking tot **toekomstverkenningen** werden nieuwe goede praktijkvoorbeelden ter beschikking gesteld via de SVR-website.

Ten slotte werd ook **advies op maat** verleend met betrekking tot statistiek, surveyonderzoek, indicatoren, beleidsevaluatieonderzoek en toekomstverkenningen.

Een overzicht:

- Vlaamse Liga tegen Kanker: het versturen van vragenlijsten.
- Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg: Externe validator rapport 'Incorporating societal preferences in reimbursement decisions'.

- VREG: commentaar bij het bestek 'marktmonitor', lid jury beoordeling offertes, duiding representativiteitsproblemen (zowel bij enquête bij bedrijven als bij die bij gezinnen) en advies over de remediëring daarvan met nieuwe gewichten.
- Kenniscentrum WVG: advies steekproefdesign, steekproeftrekking en vragenlijst survey mantelzorgers.
- Departement MOW: advies steekproefomvang en opstellen steekproefdesign voor nieuwe golf van het Onderzoek Verplaatsingsgedrag Vlaanderen.
- Stafdienst DAR: advies m.b.t. evaluatie bijdrage regeerakkoord: "Evaluatie van de bijdrage regeerakkoord. Ontwerpnota ten aanzien van het voorzitterscollege".
- Afdeling Communicatie, departement DAR: advies over "Offerte Onderzoeksprogramma Schoolfruitactie".
- Afdeling Communicatie, departement DAR: advies en analyse van de data uit de bevraging van de afnemers van Dito: een analyse van het geprefereerde informatiekanaal.
- Departement Bestuurszaken en AGO: advies en analyse van de data uit de personeelspeiling: een multilevelanalyse op grond van de data van 2012 ter voorbereiding van de analyse van de data voor 2014.
- Syntra Vlaanderen: advies en analyse van de data uit de tevredenheidsmeting.

Ten slotte kan het publiek dat op zoek is naar statistieken, een beroep doen op de **helpdesk**. Vragen worden in principe binnen de drie dagen beantwoord. Hiervoor is een interne procesflow georganiseerd. Zo nodig wordt een netwerk aan contactpersonen ingeschakeld. In 2014 werden in totaal 626 vragen beantwoord, ongeveer evenveel als vorig jaar. In 2014 werd 91% van de vragen binnen het tijdsbestek van drie dagen beantwoord. De meeste vragen handelden over demografie (29%) en surveyonderzoek (17%). De vraagstellers zijn hoofdzakelijk Vlaamse ambtenaren (31%), studenten (23%) en lokale ambtenaren (17%). Ruim de helft van de vragen werd gesteld door overheidspersoneel (52%), de primaire doelgroep voor het gebruik van Vlaamse openbare statistieken.

SAMENVATTING BELEIDSDOELSTELLINGEN

Betrouwbare analyse- en monitoringinstrumenten & beleidsgerichte studies	Geïntegreerd en toekomstgericht onderzoek	- Migraties: september - Gezin en arbeid: december - 12 webartikels: hele jaar - 5 statistische berichten: vanaf najaar
	Projecties	- HERMREG bottom-upmodel: december, update van prognoses: juni - Bevolkingsprojecties: december
	Opvolging van omgeving en effecten beleid	- Europa 2020: februari - Armoedemonitor: april - Conjunctuurbarometer: maandelijkse update - Pact 2020: mei - Cijferboek Vlaamse Rand: mei - Barometer slagkrachtige overheid: april - Indicatoren VREG-burgemeestersconvenant: voorjaar - SALK: mei en oktober - Lokale integratiemonitor: januari - Stadsmonitor: enquête en actualisatie indicatoren, rapport voorjaar 2015 - Flanders Outlook 2014: januari - Ontwikkeling van synthetische conjunctuurindicatoren: april - Ontwikkeling indicatoren mobiliteitsplan: voorjaar - Ontwikkeling indicatoren groene economie: juni - VRIND: begin november
Coördinatie Vlaamse openbare statistieken	Optimaal gebruik datareeksen en primaire dataverzameling waar nodig	- SCV-survey: voorjaar - Stadsmonitor-survey: voorjaar - Tevredenheid van lokale besturen over Vlaamse administratie: najaar - Interactieve ontsluiting van lokale statistieken: haalbaarheidsstudie zomer
	Samenwerking federaal	- HERMREG: zie onderzoek - NBB: export: juni - bestedingen: december - ADSEI: voorbereiding interfederalisering - Blauwdruk: zomer – ontwerpdecreet: december
	Samenwerking Vlaams	- Vlaamse Rand Cijferboek: mei - Toerisme TSA: hele jaar - Gemeentelijke profielschetsen: april en november - Gemeentelijke typologie, stadsregionale afbakening: ABB, AGIV, departement Ruimtelijke Ordening, VVSG, stedelijke studiediensten, IPO - Andere: CORVE, VREG, Kind en Gezin, AZG, ...: hele jaar ontsluiting van data
	Coördinatie statistiek	- Platform statistiek: hele jaar - Ondersteuning kwaliteit: opleidingen, adviezen statistiek

3. INTERNE WERKING

De Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR) scoort goed op de criteria die door Audit Vlaanderen worden gehanteerd met betrekking tot de maturiteit van een organisatie. De Studiedienst haalde al in 2013 op alle criteria het maturiteitsniveau drie. Niettemin werden ook in 2014 inspanningen geleverd om dit niveau te handhaven en waar mogelijk, te evolueren naar een hoger maturiteitsniveau.

3.1. Proces- en risicomanagement: bedrijfscontinuïteitplanning op niveau van organisatie die afgestemd is op globale aanpak binnen Vlaamse administratie

- Na de verkiezingen startte een nieuwe beleidscyclus. Tegen half oktober werd een beleidsnota voorgelegd aan de Vlaamse Regering en aan het Vlaams Parlement. Er werd samen met DDAR een nieuwe **beleidsnota voor het toekomstig departement Kanselarij en Bestuur (DKB)** voorbereid. De Studiedienst bereidde de algemene omgevingsanalyse voor de beleidsnota transversaal beleid voor. Deze beleidsnota zal pas in de zomer 2015 gestalte krijgen.
- Alle **kernprocessen** die in de beheersovereenkomst van de Studiedienst aan bod komen, zijn beschreven met vermelding van de relatie met de beleidsnota 2009-2014 van DAR, de opeenvolgende processtappen, het beoogde resultaat/output, de in te zetten middelen, de rollen en verantwoordelijkheden en de relatie met andere partners, klanten/leveranciers, de inherente risico's. Dit overzicht werd in het najaar 2014 herzien in het kader van het door de Vlaamse Regering opgelegde kerntakendebat en in het vooruitzicht van een fusie met DKB. Alle personeelsleden participeerden aan een oefening tot catalogisering van af te bouwen, te optimaliseren, te versterken en nieuw uit te bouwen kernprocessen. Het nieuwe voorstel werd geïntegreerd in het plan voor het departement Kanselarij en Bestuur en werd meermaals besproken op het gemeenschappelijk Overleg Kabinet-Administratie. De politieke validatie is in het voorjaar 2015 voorzien.
- De **strategische projecten** die verliepen in samenwerking met externe diensten (zie regionale economische data-NBB, HERMREG-Planbureau, TSA Toerisme-departement Internationaal Vlaanderen, Stadsmonitor-Agentschap Binnenlands Bestuur, e.a.) zijn beschreven en werden begin 2014 geactualiseerd met vermelding van hun finaliteit, in te zetten middelen, verantwoordelijkheden, tijdspad en verwachte (tussentijdse) output. De overeenkomsten met het Planbureau en de Nationale Bank van België liepen tot eind 2014, maar werden finaal nog verlengd met enkele maanden.
- Volgens de richtlijnen van de Vlaamse Regering met betrekking tot het **bedrijfscontinuïteitsmanagement** werden de processen aangeduid die kritisch, essentieel of noodzakelijk zijn voor de realisatie van de doelstellingen van SVR en werden de bijhorende risico's beschreven. In 2011 werd een eerste bedrijfsimpactanalyse van de kritische en essentiële processen gemaakt. De risico's werden benoemd en acties (preventieve en curatieve) werden aangekondigd. In 2012 werd het actieprogramma ter beveiliging van IT-toepassingen binnen SVR geïntegreerd in deze bedrijfsimpactanalyse. In 2014 werd het BCM geactualiseerd met bijhorend actieplan.

In 2013 werd op basis van de aanbevelingen van IAVA een nieuwe **risicoanalyse** rond de interne processen (actualisatie van analyse in 2008) uitgevoerd. De risico's die destijds werden geformuleerd, werden opnieuw beschreven rekening houdende met nieuwe externe bedreigingen/opportunities en de resultaten van de beheersmaatregelen die ondertussen werden uitgevoerd. Hieraan werden nieuwe of aangepaste beheersmaatregelen gekoppeld na prioriteitstelling van de risico's die vanuit meerdere invalshoeken worden bekeken (doelstellingenbereik, financieel, HR, IT, juridisch, integriteit, efficiëntie, imago, enz.). Ook nieuwe thema's zoals telewerken, decentralisatie van kosten van eerder centraal gefinancierde IT-producten en de zesde staatshervorming werden doorgelicht. Dit leidde tot een nieuw actieplan voor 2014. De directieraad volgde de uitvoering hiervan op met een tussentijdse rapportering in september 2014.

Er werd een matrix opgesteld die de verbanden tussen de beleids-, beheers- en begrotingscyclus voor SVR duidelijk maakt.

RISICOANALYSE SVR

Actiepunten 2014	Concrete aanpak	Uitvoering in 2014
Formele afspraken met producenten over tijdige en volledige levering data	- In kader van interfederalisering statistiek: formaliseren van toegang van SVR tot microdata van ADS, FP en NBB in samenwerkingsakkoord. - Proactief opvragen van databehoeften bij SVR-medewerkers en procedure volgen voor bestelling bij producenten. Bestaande interne richtlijnen actualiseren en doen toepassen. - Proactief initiatieven nemen om meer regionale statistieken te produceren in samenwerking met federale en Vlaamse partners. Hierover kunnen afspraken worden gemaakt in Vlaams statistisch programma.	- In het goedgekeurde samenwerkingsakkoord werden de regionale statistische autoriteiten gelijk gesteld met NBB, FP en ADS qua toegang tot data die door INR en ADS worden verzameld. - In de nota interne richtlijnen m.b.t. informatieveiligheid werd een aangepaste procedure voor actualiseren van datasets in DWH opgenomen. - Er kwamen spontaan meerdere aanvragen van diensten van VO om gemeentelijke datasets te ontsluiten in DWH en standaardrapporten op te stellen. - De samenwerking met FP en NBB liep in 2014 verder en resulteerde in nieuwe regionale data over handel in goederen en diensten, overheidsbestedingen.
Systematisch opvolgen van nieuwe toepassingen voor ontsluiting van data bij producenten en gebruik door gelijkaardige instellingen	- In kader van evaluatie van DWH en website lokale statistieken: evaluatie maken van verschillende IT-aanbieders van software voor dataontsluiting, uitwisseling van ervaring met andere diensten VO. - In het kader van een erkenning als regionale statistische autoriteit polsen bij belanghebbenden welke ondersteuning ze verwachten van SVR.	- In 2014 vond een breed overleg plaats met het samenwerkingsverband lokale statistieken en departementen om hun wenselijkheden voor ontsluiting en verspreiding van lokale statistieken te kennen en kennis uit te wisselen over kwaliteiten van aangeboden software en hardware. De keuze werd finaal niet gemaakt omwille van beperktheid van middelen in verhouding tot de verwachtingen en de nakende fusie van

		DDAR-DBZ-SVR. - Een project voor belanghebbendenmanagement werd voorbereid in overleg met het Platform Statistiek, met ondersteuning door AGO en een extern consultantbureau (omwille van fusie werd voorbereiding stopgezet).
Regelmatig overleg plegen met het kabinet van de M-P zodat we beter het kader van de opdrachten kennen en meteen kunnen meegeven welke de impact hiervan is op andere voorziene activiteiten.	Systematisch vraag en antwoord meedelen aan de KC en zo nodig bij KC om prioriteiten vragen.	Het voorjaar 2014 was atypisch in de aanloop naar de verkiezingen. Er traden geen conflicten op inzake beschikbare tijd/mensen. Met het nieuwe kabinet werden afspraken gemaakt met de raadgever op basis van voorbereide inlichtingenfiches.
Grondige risicoanalyse maken rond psychosociaal welzijn en hieruit acties afleiden voor welzijnsplan van SVR in 2014 en volgende jaren	- Analyse van resultaten van enquête. - Bekendmaken van resultaten aan personeel en aanpak toelichten. - Actieplan opstellen op organisatie-niveau, individueel niveau. Timing afstemmen met DAR-werkgroep welzijnszorg. - Bespreking op EOC in afspraak met DAR.	De resultaten van de psychosociale risicoanalyse werden door de consultant toegelicht aan het personeel. Het personeel formuleerde meerdere verbetervoorstellen. Een interne werkgroep 'welzijn op het werk' stelde de prioriteiten vast en werkte een actieplan 2014-2015 uit. De directieraad keurde het plan goed. Dit werd aan het EOC voorgelegd.
Opstellen van meerjarenbegroting IT die rekening houdt met mogelijkheid van bijkomende uitgaven ingevolge responsabilisering van de gebruikers en bijkomende behoeften voor telewerkers.	- Inventariseren van behoeften inzake infrastructuur en software. - DIR maakt strategische keuzen in functie van kerntaken (voorjaar).	Er werd een budgetraming gemaakt voor 2015 met bijzondere aandacht voor het project van interactieve ontsluiting van data, ontwikkeling van nieuwe website en metadatasysteem.

- **Samenwerking tussen MOD van vier horizontale domeinen (DAR-IV-BZ-FB):** ingevolge de beslissing van de regering vond tweemaal overleg plaats tussen de Aansturingscomités van de bestaande MOD's om tot een gedragen besturingsmodel te komen. Er werd in eerste fase gekozen voor een tweesporentraject. Bij DDAR worden eerst de lopende integratietrajecten van de MOF van VLOR en FIT afgerond. Vanuit DBZ wordt verder werk gemaakt van de uittekening van het transversale dienstencentraconcept en de uitwerking van een pilootproject rond een gemeenschappelijk boekhoudkantoor en een sociaal secretariaat.

3.2. Belanghebbendenmanagement: overleg met stakeholders naar aanleiding van concrete opdrachten

- De **belanghebbenden** werden per kernproces en per strategisch project (zie 3.1) benoemd in het kader van de procesanalyse (zie hierboven). De sterkten en zwakten van SVR werden in een algemene omgevingsanalyse ter voorbereiding van de beleidsnota in beeld gebracht in relatie tot de belanghebbenden (vijfkrachtenmodel van Porter).

Een gepland project om de verwachtingen van producenten en gebruikers ten aanzien van een Vlaamse Statistische Autoriteit te ontdekken in een interactieve workshop, werd omwille van de nakende fusie stilgelegd.

- Er zijn verschillende **vormen van overleg** met de opdrachtgevers bij de voorbereiding, opvolging en evaluatie van beleid- en omgevingsmonitoren. Voor VRIND en de indicatoren van het Pact 2020 werd de overlegprocedure met de stakeholders (SERV, Verenigde Verenigingen) door de Vlaamse Regering bepaald. De constructie van nieuwe monitoren gebeurde steeds in overleg met de opdrachtgevers.
  - Ook in het kader van het onderzoeksprogramma werd in 2014 al in een vroeg stadium overleg gepleegd met andere onderzoeksgroepen en/of met betrokken administraties. De geïnteresseerden konden een bijdrage leveren aan de redactie van een artikel, nuttige data leveren, teksten reviewen, deelnamen aan paneldebatten bij bespreking van onderzoeksresultaten. Met dit overleg wensten we de beleidsrelevantie van het onderzoek te bevorderen en de kwaliteit van het onderzoek af te stemmen op gangbare standaarden in de academische wereld. Dit resulteerde zelfs tot cocreatie bij de SVR-studie over Migraties en Gezin & Arbeid.

Aan de gebruikers van datasets werd de mogelijkheid geboden om feedback te geven over de aangeboden informatie via de helpdeskfunctie of twitteraccount. Deze modaliteit is technisch voorzien op de SVR-website en de website Lokale Statistieken. Op deze site werd ook de mogelijkheid geboden om via Facebook in contact te komen met de gebruikers.

3.3. Monitoring: gebruik van MOD-rapporten en ministeriebrede informatie-systemen voor opvolging van managementprocessen

- De huidige manier van monitoring van interne processen, werd in het voorjaar 2014 geëvalueerd. De directieraad formuleerde een strategie en nam maatregelen voor een meer systematische en gedetailleerde registratie van de processtappen en een regelmatige analyse van de stand van zaken.
- In de beheersovereenkomst werden aan de operationele doelstellingen meetbare outputs gekoppeld. Die zijn overgenomen in het jaarlijkse ondernemingsplan. Het ondernemingsplan is eveneens een operationalisering van de beleidsopties die de minister-president in zijn beleidsnota-beleidsbrief (DAR) heeft aangekondigd.

De **uitvoering van de beleidsinitiatieven** werd opgevolgd in een overzichtstabel die de leidend ambtenaar maandelijks invulde. Tweemaandelijks rapporteerde de LA aan de directieraad. Er gebeurde nadien een communicatie aan het kabinet van de minister-president.
- Voor de **opvolging van managementondersteunende activiteiten** werd in de eerste plaats gebruik gemaakt van de rapporten die de MOD van DAR-IV maandelijks opstelde over ICT-toepassingen en -infrastructuur, personeelsaantallen en -afwezigheden, gsm- en vaste telefonie, algemene werkingsuitgaven, uitvoering van de begroting.

Er bestaat een samenwerkingsprotocol met de MOD DAR-IV over het generieke dienstverleningsaanbod dat kan aangevuld worden met optionele diensten. Voor de generieke dienstverleningsprocessen werden SLA's (tijdigheid) afgesproken. De naleving van de SLA's werd maandelijks opgevolgd en driemaandelijks ter evaluatie voorgelegd aan het

Aansturingcomité van de MOD DAR-IV. De MOD hield eveneens een accountmanagement bij over de prestaties die hij in 2014 specifiek verrichte voor de klanten (optionele opdrachten). Deze resultaten werden eveneens driemaandelijks besproken in het Aansturingscomité MOD.

Onderwerp	SLA van MOD DAR-IV	SVR 2014
Financiën	90% van alle betalingen zijn afgehandeld binnen 15 kalenderdagen	92%
P&O	90% van contractuele selectieprocedures zijn afgerond binnen 2 maanden	100%
ICT	90% werkaanvragen zijn inhoudelijk behandeld binnen 2 werkdagen	100%
Logistiek	90% van de leveringen van standaard verbruiksgoederen binnen 5 werkdagen	100%

- De Studiedienst maakte voor haar personeelsbeheer gebruik van het **VLIMPERS-systeem**. Vanuit dat systeem werd ook de informatie gehaald voor de maandelijkse stand van zaken van de personeelsuitgaven en personeelsaantallen. Deze informatie werd ter beschikking gesteld van BZ voor een geconsolideerde rapportering op het niveau van de Vlaamse overheid. SVR en het kabinet ontvingen driemaandelijks een overzicht van het aantal koppen en de personeelsbeschikbaarheid om alzo de realisatie van de opgelegde afslanking van 7% koppen te kunnen monitoren. Deze informatie werd tevens aan het EOC meegedeeld. De samenwerking met VLIMPERS werd in 2014 voortgezet.

Alle vormingsinitiatieven (ook niet betalende) werden sinds oktober 2013 ingevoerd in VLIMPERS-Talent. Opleiding en vorming werden zo gekoppeld aan de personeelsgegevens en werden in de individuele PLOEG-documenten samengevat.

- De Studiedienst maakte gebruik van het **ORAFIN-systeem** om haar boekhoudkundige verrichtingen te doen. Dit gebeurde via een interface van de MOD DAR-IV. De Studiedienst nam sinds 2014 deel aan het F&B-project van inscannen van facturen.

3.4. Organisatiestructuur: functionele indeling ter ondersteuning van opdrachten

In 2011 werd na grondige voorbereiding, een nieuw personeelsplan opgesteld. Binnen SVR werden **drie programma's** onderscheiden: onderzoek, monitoring, data & kwaliteit. Een programma omvat een samenhangend geheel van taken en processen die bijdragen tot de realisatie van bepaalde operationele doelstellingen. De aansturing en opvolging gebeurt door vaste programmacoördinatoren. Jaarlijks, ter gelegenheid van de planning van de activiteiten, wordt het personeel functioneel toegewezen aan een programma. Een beperkt secretariaat (2,44% van personeelsbeschikbaarheid) ondersteunt het management en alle programma's. Deze organisatievorm werd in 2014 aangehouden. Een herziening zal zich opdringen naar aanleiding van de fusie van SVR, DDAR en DBZ.

3.5. Human resources management: voldoende aandacht voor talent, diversiteit en welzijn van personeel op de werkvloer

3.5.1. Personeel en organisatie

Aangezien de organisatie niet kan groeien, noch in aantal koppen noch in budget en de taken steeds uitgebreider en complexer worden, moeten de aanwezige personen en beschikbare competenties optimaal worden ingezet.

- Ieder personeelslid beschikt over een **functiebeschrijving volgens een passende functiefamilie** die is afgesproken bij de opmaak van de PEP. In 2013 werd de oefening licht aangepast in functie van het nieuwe competentiewoordenboek. De volgende functiefamilies komen voor in SVR: administratief ondersteunend, gespecialiseerd ondersteunend, organisatieondersteunend en onderzoeker. Deze functies werden als dusdanig opgenomen in het arbeidsplaatsbeheerplan van SVR. De functiezwaarte werd n.a.v. het pilootproject rond het nieuwe beloningsbeleid voorlopig bepaald onder begeleiding van de MOD DAR-IV.
- Het **arbeidsplaatsbeheer** voor SVR is sedert de zomer 2013 in VLIMPERS ingevoerd. Deze tabel vermeldt de voorziene plaatsen in het personeelsplan met de voorziene functiefamilies. Iedere SVR-werknemer heeft hierin een plaats (stoel).
- In het voorjaar 2014 werden de personeelsleden door de directieraad opnieuw **toegewezen aan een programma**, ofwel volledig ofwel partieel (major en minor). Dit gebeurde in overleg met de programmacoördinatoren. De directieraad besliste over de finale toewijzing.
- Het **aantal koppen** moest ingevolge de generieke besparingsmaatregel (-6,5% t.o.v. situatie in juni 2009) dalen tot 43 eenheden. Dit streefdoel werd op 1 december 2012 bereikt. Sinds de zomer 2009 zijn aldus vijf personen definitief afgevoerd en niet vervangen. De directieraad stelde een P&O-plan op voor 2013 en 2014 met enerzijds mogelijkheden voor interne bevorderingen en anderzijds vervangingswervingen, rekening houdende met de bijkomende besparingsronde tot -7% en dito budgetverlagingen.
Op 31/12/2014 telde SVR 40 koppen en 35,69 vte. Hiervan was op 31/12/2014 slechts 28,14 vte aanwezig. Rekening houdende met ziekte en andere afwezigheden, realiseerde de Studiedienst aldus een aanwezigheidsgraad van 78,8%, wat laag is in vergelijking met het gemiddelde van de Vlaamse administratie: 88,2% (zie bedrijfsinformatie Vlaamse overheid).
- In 2014 werden omwille van budgettaire beperkingen geen **stageplaatsen of startbanen** voorzien.
- In 2014 werd verder werk gemaakt van **talentmanagement**. Tijdens de PLOEG-gesprekken werd onder meer gepolst naar de verwachtingen van de personeelsleden ten aanzien van de regionale statistische autoriteit. Een aantal medewerkers nam deel aan het assessment voor het toekomstig middenkader. Voor hen werd een individueel leertraject uitgewerkt met ondersteuning van de MOD van DAR-IV.

3.5.2. Diversiteitsbeleid

- De Studiedienst heeft een **emancipatieambtenaar** aangeduid die de tijd krijgt om deel te nemen aan de Commissie Emancipatiezaken. Zij rapporteerde rechtstreeks aan de leidend ambtenaar en werd ondersteund bij het bekendmaken van sensibiliseringsacties. De emancipatieambtenaar nam deel aan vergaderingen van de departementale werkgroep.
- De Studiedienst is voor een evenredige arbeidsdeelname en heeft in zijn beheersovereenkomst **streefnormen** opgenomen voor de **aanwezigheid van vrouwen en kansengroepen**:
  - minstens 1/3 vrouwen op A-niveau en genderneutraliteit bij het management (directieraad);
  - 4% personen met allochtone afkomst in totaal personeelsbestand of 5% van de instroom tegen eind 2015;
  - 4,5% personen met een handicap of 1 voorbehouden betrekking.

De Studiedienst telde eind 2014 21 mannelijke medewerkers en 19 vrouwelijke medewerkers. SVR haalde relatief goede scores wat de aanwezigheid van vrouwen op A-niveau betreft: 40,6% (55,2% gemiddeld voor VO). Bovendien was drie van de vijf leden van de directieraad een vrouw.

Binnen de organisatie telden we in 2014 één persoon van niet-EU15 origine of 2,5% van personeel (3,1% gemiddeld voor VO). De enige persoon met een erkende arbeidshandicap verliet in 2012 SVR in het kader van mobiliteit naar lokale besturen (in woongemeente).

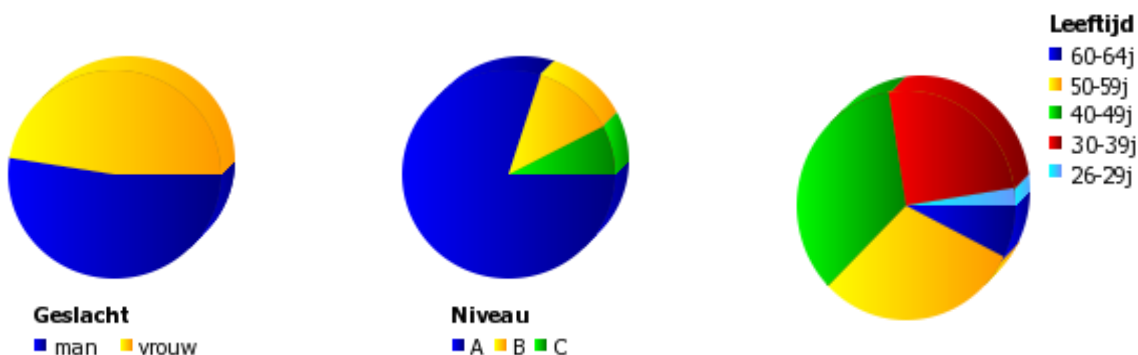
Verdeling personeelsleden over niveau

Niveau A	Niveau B	Niveau C
32	5	3

SVR heeft een zeer groot aandeel hooggeschoolde personeelsleden. 92,5% behoort tot niveau A en B. Het gemiddelde voor de VO bedraagt slechts 57,3%.

Verdeling personeelsleden over de leeftijdsgroepen

18-25	26-29	30-39	40-49	50-59	60-64
0	1	10	14	12	3

- In 2014 vond een wervingsprocedure plaats voor 1 contractuele medewerker in het kader van een lopend project. Bij de oproep (extern en intern) werd **de vacature (gender)neutraal**

opgesteld. Er gebeurde een kwaliteitscontrole door de P&O-functie bij de MOD. Deze persoon wordt vanaf 1/1/2015 tewerkgesteld door de Studiedienst.

Het is geen evidentie om een bepaalde betrekking vooraf voor te behouden voor een kansengroep omdat de vacatures worden opengesteld in functie van de lacunes op het niveau van taken, functiefamilie en functiezwaarte.

- Binnen de Studiedienst is **telewerk** ruim verspreid. Op alle niveaus is telewerken toegestaan. De secretariaatsfuncties kunnen occasioneel thuiswerken. Afspraken over de thuiswerkdagen (maximaal 2), te verrichten taken, bereikbaarheid, ... werden vastgelegd in een protocol tussen de leidend ambtenaar en het personeelslid. De prikklok is sinds de zomer 2013 afgeschaft. Omwille van de nakende fusie met DDAR werden geen nieuwe interne richtlijnen uitgewerkt in het kader van de nieuwe omzendbrief over tijd- en plaatsonafhankelijk werken.
- De Studiedienst heeft twee websites. Er werd de voorbije jaren gewerkt aan een betere toegankelijkheid voor slechtzienden (aangepaste lettergrootte, opbouw van scherm). De voorwaarden van het **anysurferlabel** volledig realiseren, is moeilijk omdat slechtzienden bij het uitvergroten van tabellen met veel rijen en kolommen het overzicht verliezen. Zij kunnen wel op eenvoudig verzoek de gewenste informatie op een andere manier verkrijgen.
- De Studiedienst werkt ook **inhoudelijk** mee aan het in beeld brengen van de diversiteit binnen de maatschappij. Samen met de coördinator voor diversiteit en de interdepartementale werkgroep, bereidde SVR een standpuntbepaling voor naar aanleiding van het SERV-advies over personen met migratie-achtergrond. Na onderhandeling is er een consensus tot stand gekomen met de sociale partners.
Daarnaast analyseerde SVR administratieve gegevens over vreemde herkomst (Rijksregister), stelde hij een lokale integratiemonitor samen, gaf in VRIND 2014 een overzicht van beschikbare gegevens over genderaspecten, ...
SVR neemt in zijn jaarlijkse survey over waarden, houdingen en gedragingen periodiek vragen op over de houding tegenover migranten, personen met handicap, holebi's, de rollen van mannen en vrouwen. Deze enquêteresultaten werden in 2014 geanalyseerd en verwerkt in webartikels over participatie van personen met een handicap en alleenstaanden, indicatoren voor het Pact 2020 e.a.

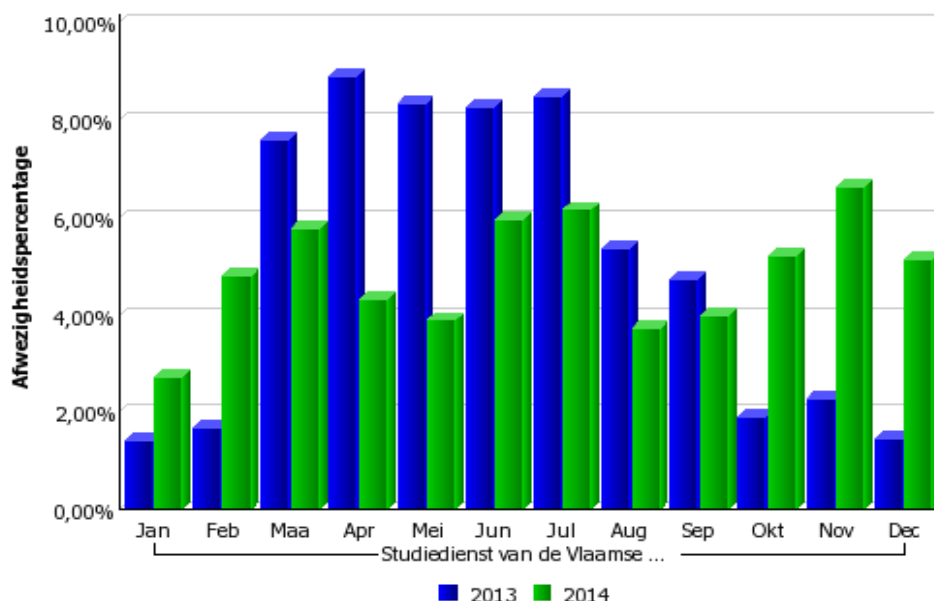
3.5.3. Opleiding en kennisdeling

- Binnen de Studiedienst werd veel aandacht gegeven aan vorming en het op peil houden van de nodige kennis. Dit gebeurde onder de vorm van het volgen **van gespecialiseerde opleidingen** en het **bijwonen van studiedagen**. Opleiding maakte deel uit van het talentmanagement dat de huidige personeelsleden moet laten evolueren naar de gewenste competentieprofielen in de PEP.
- Daarnaast werd zoals voorafgaande jaren maandelijks een **interne workshop kennisdeling** georganiseerd waarop personeelsleden aan hun collega's of externen informatie deelden over hun werkzaamheden. Een overzicht:
  - Westerse voedingspatronen vanuit een duurzaamheidsperspectief (SVR);
  - Digitale rapportering van de gemeentefinanciën: beleidsprioriteiten in cijfers (ABB);

- How will standards facilitate new production systems in the context of European Union innovation and competitiveness in 2025? (Europese Commissie);
- Het moet van twee kanten komen: de politiek-ambtelijke samenwerking binnen de Vlaamse overheid (SVR);
- Ondernemingsstatistieken 2.0: nieuwe kubussen (SVR);
- Het meten van cultuurparticipatie in de SCV-survey (SVR);
- E-mail onder controle (DAR);
- De gekleurde samenleving: monitoring op basis van KSZ-cijfers over vreemde herkomst (SVR);
- Internationale migraties en migranten in Vlaanderen (SVR);
- Case study: van atomaire ADS-data naar ondernemingsstatistieken (SVR).

3.5.4. Welzijn op het werk

- Samen met de MOD van DAR-IV werd eind 2013 een enquête (gestandaardiseerd, via erkende methodiek) opgezet om te peilen naar de perceptie van de medewerkers over verschillende aspecten van het welzijn op het werk. De psychosociale analyse en de individuele gesprekken met de preventieadviseur, wezen op problemen inzake motivatie van het personeel. Op basis hiervan werd in het voorjaar 2014 een **welzijnsactieplan voor 2014-2015** opgezet. Deze voorstellen kwamen tot stand in overleg met het personeel (twee personeelsvergaderingen en interne werkgroep welzijn) en werden aan het EOC voorgelegd. De actiepunten hadden betrekking op meer ruimte voor nieuwe initiatieven, meer informele en sociale contacten, beter wederzijds informeren, regelmatig en aan iedereen feedback geven, aandacht voor evenwichtige taakverdeling en opvolging van werkzaamheden.
- De **afwezigheid wegens ziekte** bedroeg 4,83% van de personeelsbeschikbaarheid¹. Dit is laag in vergelijking met het gemiddelde van de Vlaamse overheid: 5,47% (Bedrijfsinformatie Vlaamse overheid).

¹ De indicator 'ziekteafwezigheidspercentage' geeft het aantal dagen op 100 weer dat een werknemer afwezig is wegens ziekte. Het percentage wordt berekend door het aantal ziekte-dagen af te zetten tegenover het totaal aantal te presteren dagen.

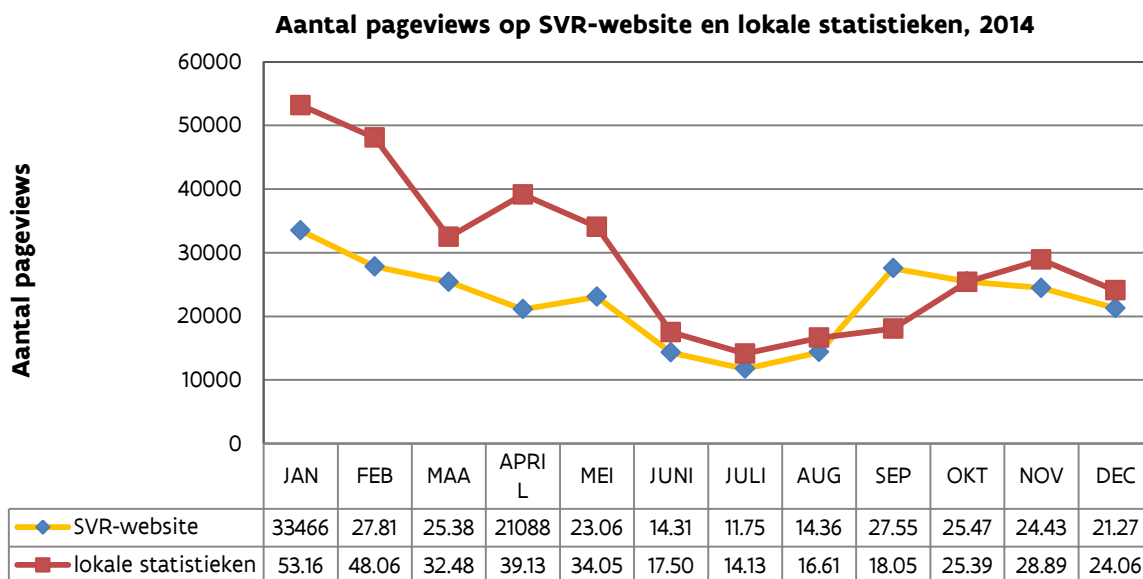
- Er werd eveneens gevolg gegeven aan het advies van de GDPB over **ergonomische aspecten van de beeldschermplekken**. Dit leidde tot enkele interne aanpassingen aan het meubilair, organisatie van kabels.
- Naar aanleiding van een kritisch artikel in de krant over interne spanningen bij SVR, werd de **leidraad voor integriteit** herzien en werden **nieuwe richtlijnen** opgesteld over **omgaan met de pers**. De Studiedienst werd hierbij ondersteund door de coördinator integriteitszorg.

3.6. Informatie en interne communicatie: onderhouden van regelmatig overleg met personeel en versterken van externe communicatie

- In 2010 werden **interne richtlijnen voor het zorgvuldig omgaan met privacygevoelige informatie** uitgeschreven. Die werden in 2011 bijgewerkt in functie van de nieuwe procedure met ADS voor het verwerven van data (kadercontract). In 2012 werden de richtlijnen verder aangevuld met actiepunten vanuit het IT-beveiligingsplan. In het PLOEG-document van elk personeelslid werd een gedragsrichtlijn over informatiebeveiliging opgenomen. In 2014 werden deze richtlijnen nogmaals geactualiseerd. Er werd onder meer een nieuwe procedure vastgelegd voor het verwerven en actualiseren van datasets die het datawarehouse voeden.
- In 2014 werd voort werk gemaakt van een goede **interne communicatie**.
  - **Directieraad:** de directieraad, samengesteld uit de leidend ambtenaar, de programmacoördinatoren en de secretariaatscoördinator, kwam maandelijks bijeen. De agenda werd een week vooraf aangekondigd aan alle personeelsleden met de mogelijkheid om via de coördinatoren een agendapunt toe te voegen. Alle personeelsleden konden het verslag met de beslissingen lezen op de gemeenschappelijke serverschijf.
  - **Programmawerkgroepen:** de coördinatoren riepen de programmamedewerkers maandelijks samen met het doel de voortgang van de werkzaamheden in het kader van het ondernemingsplan op te volgen, nieuwe ideeën te verzamelen en voorstellen van ad hoc werkgroepen te bespreken.
  - **Ad hoc werkgroepen:** in 2014 werden vier ad hoc werkgroepen opgericht met name over het welzijn op het werk, een blauwdruk voor de regionale statistische autoriteit, een nieuwe publicatiestrategie, de website en metadata. De groep werd door de directieraad samengesteld na een open oproep voor medewerkers. De voorstellen werden tussentijds door de directieraad opgevolgd. De werkzaamheden van werkgroepen leidden tot concrete outputs die door de directieraad werd gevalideerd: 1) een welzijnsactieplan voor 2014-2015; 2) een nota over de toekomstige uitbouw van een Vlaamse statistische autoriteit die voorgelegd werd aan het Platform Statistiek en als basis diende voor het ontwerp van decreet en bijhorend uitvoeringsbesluit; 3) publicatiefiche voor nieuwe publicatiereeks 'statistische berichten' met de oprichting van een redactieraad en een planning van artikels voor het laatste kwartaal van 2014, alsook uitgewerkte voorstellen voor Sociale, Economische en Demografische Staat van Vlaanderen; 4) een nota waarin de inhoudelijke en technische wenselijkheden voor een interactieve ontsluitingstool voor lokale statistieken, een beperkt metadatasysteem en een nieuwe website Vlaamse en

lokale statistieken werden gebundeld en voor advies werd voorgelegd aan een consultant.

- In 2014 werden vier **personeelsvergaderingen** georganiseerd naar aanleiding van de aangekondigde fusie en het kerntakendebat.
- **De externe communicatie** van producten en diensten moet bijdragen tot een betere naambekendheid van de Studiedienst bij alle diensten van de Vlaamse overheid, bij de beleidsmakers en wetenschappelijke instellingen.
  - Alle **publicaties (pdf) blijven gratis aangeboden via de SVR-website**. Gedrukte publicaties kunnen worden besteld via het unieke publicatieloket van de Vlaamse overheid. Omwille van de recente omzendbrief 2010/34 werden enkel nog de SVR-Studies (2 per jaar), Sociale Staat van Vlaanderen, VRIND, Flanders Outlook en de folder Vlaanderen in Cijfers gedrukt. SVR-webartikels, SVR-St@ts en monitorrapporten worden enkel elektronisch verspreid.
  - De geïnteresseerden werden via de SVR-nieuwsbrief wekelijks **geattendeerd op nieuwe onderzoeksresultaten en monitoringrapporten**. De resultaten werden nog op andere manieren gevaloriseerd onder meer via de organisatie van workshops, presentatie van resultaten op externe seminaries (binnen- en buitenland), artikels in wetenschappelijke en vaktijdschriften, enzovoort. Zo maakten we melding van de studiedag over migraties, een workshop over het meten van tevredenheid.
  - DDAR werkte in 2014 aan de ontwikkeling van een **nieuwe extranetsite voor DAR**, binnen de koepel van intranet van de diensten Vlaamse overheid. De bedoeling was om alle relevante informatie voor de medewerkers op een overzichtelijke wijze samen te brengen. SVR nam hieraan deel zodat het aanbod geharmoniseerd zal zijn. De SVR-module op de vroegere intranetsite van DAR wordt opgeheven en samen met de andere agentschappen en diensten in het departement opgenomen in de nieuwe extranetsite die in DRUPAL werd opgebouwd volgens de nieuwe huisstijl van het merkbeleid.
  - SVR beschikt over twee internetsites. Naast de SVR-website die een organisatiewebsite is, onderhoudt SVR de website lokale statistieken. De inhoud hiervan wordt afgesproken binnen de schoot van een samenwerkingsverband met het agentschap Binnenlands Bestuur, de VVSG en VVP als vertegenwoordigers van de lokale besturen. Deze website biedt statistieken aan tot op gemeentelijk niveau. We stellen vast dat deze website meer trafiek genereert dan de SVR-website. De pieken (januari, mei, november) in de trafiek van de website lokale statistieken hebben te maken met de publicatie van de gemeentelijke profielschetsen die per gemeente een set van relevante statistieken bundelt en vergelijkt met andere gemeenten, die tot dezelfde typologie behoren en met het gemiddelde van het Vlaamse Gewest. Een site met een specifiek doelpubliek dat op maat informatie biedt, heeft blijkbaar meer troeven tegenover een algemene site met een variatie aan publicaties.

3.7. Financieel management: opvolgen van boekhoudkundige verrichtingen via MOD-rapporten, voorbereiden van budgetcontrole 2014 en van ontwerpbegroting 2015

- SVR werkte voor zijn boekhoudkundige activiteiten samen met de MOD. Er werd in 2012 een samenwerkingsakkoord afgesloten met concrete SLA's voor boekhouding en begroting. Maandelijks controleerde SVR de boekhoudkundige rapporten van de MOD op volledigheid en correcte toewijzing aan allocaties. Anomalieën werden gesignaleerd aan de contactpersonen bij de MOD. SVR hield hiervoor een Exceltabel bij voor de tussenliggende processtappen die via SVR verlopen (datum van verzending van bestelbon, ontvangst van onkostennota). Structurele problemen of het systematisch niet behalen van SLA's werden aangekaart op het driemaandelijks Aansturingcomité MOD en op de gebruikersfora.
- In 2014 werkte de leidend ambtenaar in overleg met de directieraad een voorstel uit voor de **budgetcontrole 2014 en voor de ontwerpbegroting 2015**. Vanuit de programma-werkgroepen konden voorstellen worden ingediend. De voorziene budgetten werden gekoppeld aan de operationele doelstellingen van de beleidsbrief. De directieraad formuleerde een voorstel gebaseerd op de geplande activiteiten en een normaal uitgavenniveau. De ontwerpbegroting en memorie van toelichting werden voor kwaliteitsnazicht bezorgd aan de MOD die alle voorstellen voor het domein bundelde en de goedkeuringsprocedure verder begeleidde.

3.8. Facilitair management: algemene schoonmaak in SVR-lokalen combineren met archiveren van relevante documenten en opkuisen van overbodige documenten

- Voor wat het facilitair management betreft, sloot SVR zich aan bij het algemeen beleid m.b.t. gebouwenbeheer van de Vlaamse overheid, het zuinig energiegebruik, de beperkte CO²-

uitstoot, de aankoop van milieuvriendelijke dienstvoertuigen, milieuvriendelijk vergaderen en publiceren, ...

De MOD begeleidde de Studiedienst bij het opstellen van een **facilityplan 2014-2019**.

- In 2014 is geen verhuis voorzien (verlenging huurcontract van Boudewijngebouw tot eind 2017) en worden geen interne werken gepland in de lokalen van de Studiedienst (toren B, 8e en 9e verdieping).

3.9. Efficiënte werking

3.9.1. Variabele en aanstuurbare uitgaven van SVR verlagen tegenover niveau van de start van de legislatuur

De Studiedienst heeft het lage uitgavenniveau dat al van toepassing was bij de start van de nieuwe legislatuur verminderd, ook al namen de opdrachten toe.

Vermindering druk- en lay-outkosten (SVR-studies, congresboeken en SVR-rapporten)

Begrotingsjaar	VAK	VEK
2009		
SVR-rapporten (8)	33.887	39.682
SVR-studies (3)	20.303	24.467
VRIND	32.187	36.686
andere	8.608	7.787
TOTAAL	94.985	108.622
2011		
SVR-studies (2)	18.960	22.065
SVR-webartikels (20)	0	0
VRIND	28.095	29.361
andere	4.540	4.808
TOTAAL	51.595	56.234
2012		
SVR-studies (3)	17.563	13.796
SVR-webartikels (10)	0	0
VRIND	17.163	27.547
andere	1.671	3.091
TOTAAL	36.397	44.434
2013		
SVR-studies (2)	8.008	15.825
SVR-webartikels (9)	0	0
VRIND	27.979	26.301
andere	3.882	5.326
TOTAAL	39.869	47.452
2014		
SVR-studies (1)	10.010	10.010
SVR-webartikels (12)	0	0
SVR-st@ts (5)	0	954
VRIND	29.000	28.504
andere	11.671	11.671
TOTAAL	50.681	51.139

De Studiedienst heeft in 2014 veel studiewerk zelf uitgevoerd of samengewerkt met andere kenniscentra en ambtenaren voor SVR-studies. Er werd geen vergoeding gegeven indien deze artikels een vorm van valorisatie zijn van eerder gesubsidieerd onderzoek (steunpunten, IWT en andere gesubsidieerde programma's).

3.9.2. Bijdrage aan algemeen efficiëntiebeheer van Vlaamse overheid door advisering en projectbegeleiding van andere diensten van VO

- De Vlaamse Regering besliste dat de MOD van vier beleidsdomeinen moet samenwerken en integreren in 1 MOD. De Studiedienst participeerde aan het implementatietraject. De MOF-functies exclusief de directiesecretaresse werden beperkt tot 2 koppen of 4,4% van de personeelsbeschikbaarheid.
- Door het feit dat de Studiedienst ondersteuning bood aan andere diensten van de Vlaamse overheid met betrekking tot onderzoek, monitoring, datamanagement e.a., bespaarden de betrokken diensten op consultancykosten. Dit kostenbesparend effect is moeilijk te ramen.
- De Studiedienst heeft in het kader van het MJP Slagkrachtige Overheid de effecten van het meerjarenprogramma opgevolgd op basis van indicatoren. De barometer met indicatoren werd in mei 2014 geactualiseerd. In het najaar 2014 vond de tweede meting plaats van de tevredenheidsbarometer bij de lokale besturen. Hiervoor werden budgetten gereserveerd (na besparingen op andere uitgavenposten) in de beleids- en apparaatskredieten van SVR. Het veldwerk vond plaats in oktober-november. De analyse en rapportering aan het Voorzitterscollege is voorzien voor begin 2015.

3.10. *Maturiteit van de organisatie*

De Studiedienst heeft al enkele jaren een hoog niveau van maturiteit op het gebied van organisatiebeheersing behaald. IAVA kende al in 2012 voor alle thema's een score toe die gelijk is of hoger dan 3.

Na evaluatie van het beheerinstrumentarium werd op basis van de 10 thema's uit de Leidraad Interne Controle/Organisatiebeheersing een dwarsdoorsnede van de resultaten gemaakt en onderzocht IAVA in welke mate de organisatie haar doelstellingen op een nog meer efficiënte, effectieve, integere en kwaliteitsvolle manier kon realiseren (p. 14-15 van de leidraad).

Op basis van deze vaststellingen formuleerde IAVA in 2012 twee aanbevelingen met betrekking tot een geïntegreerd integriteitsbeleid, een aantoonbaarheid van kostenefficiëntie. Ondertussen stelde SVR een geïntegreerd plan voor integriteit binnen SVR op. Dit plan werd in 2014 geactualiseerd en aangevuld met interne richtlijnen rond omgaan met de pers.

IAVA bevestigde in zijn audit voor 2014 dat SVR de aanbevelingen heeft ingewilligd en dat deze aanpak voldoende is en blijft voor een maturiteitsniveau 3. In het definitieve verslag lezen we: "Zoals in 2013 optimaliseerde de Studiedienst in 2014 haar systeem van organisatiebeheersing. Dit blijkt uit de resultaten van de zelfevaluatie, de realisatie van de actieplannen gericht op het behouden en versterken van organisatiebeheersing en de actualisatie en opvolging van de risico's.

Een risicomanagementmethodiek op maat van de eigen organisatie werd geïntegreerd in de werking van de Studiedienst.

De belangrijkste uitdaging voor de nabije toekomst is het doorvoeren van de integratie van de Studiedienst in het nieuwe Departement Kanselarij en Bestuur met blijvende aandacht voor organisatiebeheersing en risicomanagement.”

Samenvatting interne werking

Doelstellingen, proces en risicomanagement	- Voorbereiding beleidsnota DAR: in najaar gerealiseerd. - Risicomanagement beleids- en ondersteunende processen: nieuw actieplan 2014 o.b.v. bijkomende risicoanalyse m.b.t. regionalisering statistiek, telewerken, doorschuiven van centrale apparaatskosten naar gebruiker. Opvolging door directieraad in september 2014. - Deelname aan overleg over MOD in gemeenschappelijk Aansturingscomité DAR-IV-BZ.
Belanghebbendenmanagement	- Overleg met Platform Statistiek in het kader van VSA, VRIND, HRS.
Monitoring	- PLOEG en TALENT via VLIMPERS. - Evaluatie van interne monitoring en actieplan voor meer systematische opvolging, rapportering en analyse aan directieraad en kabinet. Afspraken met directieraad.
Organisatiestructuur	- Bespreking in kader van fusie DDAR-DBZ-SVR.
HRM	- Nieuw loopbaanbeleid: pilootproject functiebeschrijving en -zwaarte. - Opleiding in kader talentmanagement. - Actieplan welzijn 2014-2015.
Informatie en communicatie	- Ad hoc werkgroepen: welzijn op werk, blauwdruk regionale statistische autoriteit, website en metadata, publicatiestrategie. - Deelname aan vernieuwing van DAR extranetsite.
Financieel management	- Voorbereiding budgetcontrole 2014 en begroting 2015.
Facilitair management	- Cf. Boudewijngebouw
Efficiëntie en maturiteit	- Voortzetten

4. MIDDELEN

4.1. Personeel

De personeelsomvang van de Studiedienst van de Vlaamse Regering bedroeg bij de start van de vorige legislatuur 40,8 VTE en 46 koppen. Op 31/12/2014 bedroeg de personeelsbeschikbaarheid 37,23 VTE. SVR had op die datum een arbeidsrelatie met 40 koppen (Bedrijfsinformatie Vlaamse overheid).

Op 1 april 2014 en op 1 oktober 2014 vertrokken twee medewerkers met pensioen.

Op 6 oktober 2014 stopte de arbeidsrelatie met een gespecialiseerd contractueel medewerker die al jaren als algemeen directeur actief was op een andere entiteit en waarvan de arbeidsrelatie met de Studiedienst was geschorst maar nog niet beëindigd. Betrokkene slaagde ondertussen in een examen voor een statutaire betrekking bij het departement LNE en loopt stage tot 5 oktober 2015.

In 2014 is nog steeds een adviseur gedetacheerd naar de Europese Commissie (driejarig contract tot april 2016). De wedde wordt doorbetaald vanuit SVR.

Personeelsplan naar graad

Graden	PEP to be (VTE)	Koppen 12/2013	Koppen 12/2014	Toelichting 2014
A3	1	1	1	
A2	13,1	12	15	Oppensioenstelling van wetenschappelijk directeur op 1/11/2014 (-1), interne bevordering van 2 adjuncten van directeur tot adviseur (+2) en werving demograaf op 1/2/2014 (+1).
A1	18,3	20	17	Interne bevordering domeinverantwoordelijken (-2) en oppensioenstelling senior onderzoeker op 1/4/2014 (-1).
B	5,7	5	5	Voorlopig geen werving van databeheerder*.
C	2,9	4	3	1 databeheerder einde arbeidsovereenkomst op 30/11/2013 (ontslag). Vervanging op B-niveau* ging echter niet door.
D	0	0	0	1 logistiek medewerker werd niet vervangen na pensioen op 1/12/2013.
TOTAAL	41	42	40	

* In 2013 werden drie oproepen gelanceerd via Jobpunt, zonder gunstig resultaat.

Personeelsplan naar programma (zie arbeidsplaatsbeheer 31/12/2014)

	PEP to be (VTE)	Koppen 2013	Koppen 2014	VTE 2014
Programma Onderzoek	12,9	9	9	7,28
Programma Monitoring	12,7	19	18	16,08
Programmer Data & Kwaliteit	9,5	10	9	8,94
Interne werking	2,4	3	3	2,39
Leidend ambtenaar	1	1	1	1

In het programma Data & Kwaliteit blijft een vacature voor een databeheerder (B-niveau) openstaan.

Binnen het programma Monitoring is het verschil tussen het aantal koppen en vte deels te verklaren door het feit dat 2 personen gedetacheerd zijn.

4.2. Budgettaire middelen

4.2.1. Totale budget

Het totale budget omvat beleids- en apparaatskredieten. De Studiedienst maakt deel uit van het beleidsveld 'ondersteuning van regering' en het bijhorend begrotingsprogramma AD.

Algemene Uitgavenbegroting- AD Studiedienst Vlaamse Regering (in duizend euro) (31/12/2014)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BO 2014 na BC	4.026	3.828	0	0
Uitvoeringsgraad 2014	96%	94%	0	0

De kredieten werden omwille van de verkiezingen een periode geblokkeerd waardoor de uitgaven voorzichtig moesten behandeld worden. Een aantal projecten werd on hold gezet omwille van nieuwe beleidsprioriteiten en de aangekondigde fusie van SVR met het departement Kanselarij en Bestuur. Dit verklaart voor een deel de lagere uitvoeringsgraad voor de vastleggingskredieten.

4.2.2. Beleidskredieten

Voor de uitvoering van het hierboven beschreven ondernemingsplan werden in de Algemene Uitgavenbegroting 564.000 euro VAK en 364.000 euro VEK voorzien op programma AD0/1AD-A-2-F/WT.

AD0/1AD-A-2-F/WT - Ondersteuning van geïnformeerd beleid (in duizend euro) (31/12/2014)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BO 2014 na BC	561	522	0	0
Uitvoeringsgraad 2014	100%	100%	0	0

De toename van VAK in 2014 t.o.v. 2013 was te verklaren door de tweejaarlijkse vastlegging voor de face-to-face-enquête over waarden, houdingen en gedragingen van Vlamingen (SCV-survey) die in 2015 en 2016 wordt uitgevoerd (+390.000 euro). De vastlegging voor de enquête in 2014 vond plaats in 2012.

De vereffeningskredieten voor de uitvoering van het veldwerk van deze enquête zijn jaarlijks ongeveer hetzelfde. In 2014 werd niet deelgenomen worden aan de internationale social survey (ISSP). Dit gebeurt tweejaarlijks, de volgende postenquête is voorzien in 2015 (-50.000 euro).

De afname van de VEK was in 2014 te danken aan het feit dat er in 2014 geen onderzoek werd uitbesteed met betrekking tot Sociale Staat van Vlaanderen (-125.000 euro) en dat niet werd deelgenomen aan de ISSP (-50.000 euro). Daarnaast werd minder uitgegeven aan de aankoop van data (-15.000 euro, uitzonderlijke aankoop van atomaire data bij Rijksregister in 2013).

De beleidskredieten werden in 2014 als volgt aan de doelstellingen en dito programma's binnen SVR toegewezen:

Operationele doelstelling 1.1. Onderzoek (in euro)	
VAK	VEK
25.984	25.984
Operationele doelstelling 1.2. Monitoring (in euro)	
VAK	VEK
40.671	40.175
Operationele doelstelling 2. Coördinatie statistiek (in euro)	
VAK	VEK
490.086	232.374

4.2.3. Apparaatskredieten

AD0/1AA-A-2-Z/LO – Lonen (31/12/2014) (in duizend euro)				
	VAK	VEK	VRK	MAC
BO 2014 na BC	3.121	3.121	0	0
Uitvoeringsgraad	97%	97%	0	0

De loonkredieten van de Studiedienst van de Vlaamse Regering daalden in de initiële begroting voor 2014 met -16.000 euro in VAK en VEK.

Deze daling was de optelsom van de volgende elementen: de supplementaire besparing voor 2014 op de loonkredieten in het kader van de besparing van 100 miljoen euro (-41.000 euro), de gedeeltelijke terugname van de besparing 2013 (+18.000 euro) en de budgettaire opstap voor 2014 voor uitvoering van het sectoraal akkoord 2010-2012 (+5.000 euro).

Op basis van de situatie op 31/12/2014 raamde de MOD DAR-IV hoeveel krediet er nodig was om het personeel te kunnen betalen. Er zou een licht positief saldo op kasbasis zijn als men uitgaat van het basissalaris: 75.930 euro. Dit kan verklaard worden door de oppensioenstelling van 2 medewerkers waarvan slechts 1 werd vervangen en door het open blijven staan van een vacature voor een databeheerder. Het recurrente saldo dat voor 2015 beschikbaar is (zonder verdere besparingen) bedraagt 66.963 euro. Hierbij werd al rekening gehouden met de werving

van een contractueel medewerker voor de Stadsmonitor. De wedde van deze medewerker wordt gecompenseerd door ABB (59.155 euro).

AD0/1AA-A-2-Z/WT - Werking en toelagen (31/12/2014) (in duizend euro)

	VAK	VEK	VRK	MAC
BO 2014	324	324	0	0
Uitvoeringsgraad	74%	53%	0	0

De werkingskredieten van de Studiedienst bleven in totaal ongewijzigd. De index niet-loon van +4.000 euro compenseerde de besparing van -4.000 euro in het kader van de opgelegde extra besparing van 60 miljoen op het ambtenarenkorps voor 2014.

De lage uitvoeringsgraad is deels te verklaren door het feit dat de kredieten vóór en na de verkiezingsperiode werden geblokkeerd en een voorzichtig uitgavenbeleid moest gevoerd worden. Een andere reden is het on hold zetten van geplande projecten (redesign website en toepassen van BI-tool, project belanghebbendenmanagement met betrekking van op te richten Vlaamse Statistische Autoriteit) omwille van transitie van SVR naar DKB.

Samenstelling

Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid
Directieraad Studiedienst van de Vlaamse Regering

Verantwoordelijke uitgever

Josée Lemaître
Administrateur-generaal
Boudewijnlaan 30 - bus 23
1000 Brussel

Lay-out cover

Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid
Communicatie
Patricia Van Dichel

Depotnummer

D/2015/3241/062

